

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย
ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตแพร่

The development of teaching and learning using information media,
seminars, problems of Thai politics and government of students in political
science Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus

โดย

นายธนนันท์ คุ่มถิ่นแก้ว
พระอโณทัย อุ่นเรือน
ดร.เขมิกา วรวิทย์วุฒิกุล
นายกฤษณะ เชื้อสิงห์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

พ.ศ.2563

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่)

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย
ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตแพร่

The development of teaching and learning using information media,
seminars, problems of Thai politics and government of students in political
science Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus

โดย

นายธนนันท์ คุ่มถิ่นแก้ว

พระอโณทัย อุ่นเรือน

ดร.เขมิกา วรวิทย์วุฒิกุล

นายกฤษณะ เชื้อสิงห์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

2563

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่)

Research Report

The development of teaching and learning using information media, seminars,
problems of Thai politics and government of students in political science
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus

By

Mr.Thananan Kumthinkaew
Phra Anothai Aunruean
Dr.Khemika Varitwuttikul
Mr.Kritsana Chursing

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus
B.E.2020

Research Project Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Phrae Campus
(Copyright Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus)

ชื่อรายงานการวิจัย:	การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
ชื่อผู้วิจัย:	นายธนันท์ คุ้มถิ่นแก้ว, พระอโณทัย อุ่นเรือน ดร.เชมิกา วรวิทย์วุฒิกุล, นายกฤษณะ เชื้อสิงห์
ส่วนงาน:	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
ปีงบประมาณ:	2563
ทุนอุดหนุนการวิจัย:	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ 2) เพื่อประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

จากการวิจัยพบว่า

1. ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน พบว่า นิสิตมีพัฒนาการด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอนเด็กโดยรวม อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า นิสิตมีพัฒนาการด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน ซึ่งมีผลทำให้ การเรียนการสอน โดยพัฒนาการ การใช้สื่อสารสนเทศในการพัฒนาการเรียนการสอนรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทำให้มีความน่าสนใจและสามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า การส่งกิจกรรมผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม อภิปรายได้ว่า การส่งกิจกรรมหรือส่งการบ้านผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต มีข้อจำกัดด้านการส่งสัญญาณ เพราะบางพื้นที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต จึงไม่สามารถรับส่งข้อมูลได้

2. ด้านรูปแบบและการนำเสนอ พบว่า นิสิตมีพัฒนาการมีรูปแบบและการนำเสนออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการบรรยายอภิปรายเนื้อหา ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ว่า การทำกิจกรรมเป็นระยะๆ ทำให้สามารถศึกษาเอกสารประกอบการเรียนได้อย่างสม่ำเสมอมากขึ้น เนื่องด้วยระยะเวลาการเรียน ในรายวิชาค่อนข้างน้อยเกินไปสำหรับการนำเสนอในรูปแบบระบบการใช้สื่อสารสนเทศ

3. ด้านพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ พบว่า นิสิตมีพัฒนาการมีผลต่อ พัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อที่ ๕ กิจกรรมที่ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นการจัดการบรรยากาศ จัดกิจกรรมจัดสื่อ จัดสถานการณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การทำกิจกรรมที่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ เรียนรู้สื่อสารสนเทศมากขึ้นเพื่อให้เกิดพัฒนา

เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา ต้องเป็นกิจกรรมที่ท้าทายความคิดของผู้เรียน สามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดการเคลื่อนไหว ต้องเป็นเรื่องที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไปทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกที่จะคิด

Research Title: The development of teaching and learning using information media, seminars, problems of Thai politics and government of students in political science Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus

Researcher: Thananan Kumthinkaew
Phra Anothai Aunruean,
Dr. Khemika Varitwuttikul
Kritsana Chursing

Division: Mahachulalongkornrajavidyalaya University,
Phrae Campus

Academic year: 2020

Research Scholarship Sponsor: Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ABSTRACT

This study aimed to 1) To study the seminar course on problems of Thai politics and government of students in political science Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phrae Campus 2) to assess the results of teaching and learning by using information media, courses, seminars, problems of Thai politics and government of students in political science Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus

The research Finding

1. In terms of content and teaching and learning systems, it was found that the students developed the content and system of teaching and learning of children as a whole Very level Can be discussed Students develop content and teaching and learning systems. Which resulted in Teaching and learning by developing the use of information media for teaching development and learning had the highest average. This makes it more interesting and able to learn faster. The one with the lowest average is that the transmission of activity via the Internet network is appropriate. Can be discussed Sending activities or sending homework through internet media There are limitations on the transmission. Because some areas do not have internet access Therefore cannot transmit and receive data

2. Formation and presentation, it was found that the students developed the format and presentation at a high level. When considered individually Sort by average Found that the items with the highest mean Use teaching materials to accompany lectures and discuss content. Resulting in a greater understanding of the

content Helping learners to be creative the item with the highest average is that the intermittent activity This makes it possible to study the learning materials more regularly. Due to the duration of the study, there are too few for the courses to be presented in the form of an information media system.

3. For the development of information media learning, it was found that students' development had an effect on Develop learning information media. Very level When considered individually Sort by average Found that the items with the highest mean It was found that the item with the highest average was item 5, activities that used instructional media that allowed the learners to apply their knowledge into practice. Learn to achieve full potential. The item that has the highest average is that the activity through the Internet network makes Learn more information media for development. It is an activity that helps students to develop intellectual movement. It must be an activity that challenges learners' minds. Can stimulate the brain of the learners to move It must be something that is neither too difficult nor too easy, making it fun to think about.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ปัญหาการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 ความหมายของสื่อการเรียนการสอน.....	6
2.2 ประเภทของสื่อการเรียนการสอน.....	8
2.3 คุณค่าและประโยชน์ของสื่อสารสนเทศ.....	11
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน.....	14
2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	17
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	27
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	27
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล.....	30
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัย.....	33
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง.....	52
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	54
5.2 อภิปรายผล.....	56
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	59
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก.....	63
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	69
ภาคผนวก ค หนังสือ ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย.....	70
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC).....	75
ประวัติผู้วิจัย.....	76

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 การนำไปใช้ประโยชน์ในด้านวิชาการ.....	5
4.1 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปนิสิตจำแนกตามเพศ.....	35
4.2 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปนิสิตจำแนกตามอายุ.....	35
4.3 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปนิสิตจำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา.....	35
4.4 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปนิสิตจำแนกตามวิธีการเรียน.....	36
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความคิดเห็น โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน.....	36
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการพัฒนาการเรียน การสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน.....	37
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้สื่อสารสนเทศด้านรูปแบบและการนำเสนอ.....	38
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้สื่อสารสนเทศด้านพัฒนาการเรียนรู้อสื่อสารสนเทศ.....	39
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านพัฒนาการเรียนรู้อสื่อสารสนเทศ โดยรวมจำแนกตามสถานภาพ.....	40
4.10 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมือง การปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม จำแนกตามสถานภาพ.....	40
4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนราย วิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อด้านเนื้อหา และระบบการเรียนการสอน จำแนกตามสถานภาพ.....	41
4.12 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมือง การปกครองของไทยโดยใช้สื่อสารสนเทศมีผลต่อด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน จำแนกตามสถานภาพ.....	41
4.13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทยโดยใช้สื่อสารสนเทศมีผลต่อด้านการ รูปแบบและการนำเสนอ จำแนกตามสถานภาพ.....	41

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมือง การปกครองของไทยโดยใช้สื่อสารสนเทศมีผลต่อการพัฒนารูปแบบและการนำเสนอ จำแนกตามสถานภาพ.....	42
4.15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านพัฒนา การเรียนรู้สื่อสารสนเทศ จำแนกตามสถานภาพ.....	42
4.16 แสดงการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมือง การปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านความคิดเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้อ สื่อสารสนเทศ จำแนกตามสถานภาพ.....	42
4.17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม จำแนกตามอายุ.....	43
4.18 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหา การเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม จำแนกตามอายุ.....	43
4.19 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อการพัฒนาด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอนจำแนกตามอายุ.....	43
4.20 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหา การเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน จำแนกตามอายุ.....	44
4.21 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศด้านพัฒนาการ เรียนรู้สื่อสารสนเทศ จำแนกตามอายุ.....	44
4.22 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหา การเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศด้านพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ จำแนกตามอายุ.....	45
4.23 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ จำแนกการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา.....	48
4.24 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านพัฒนาการเรียนรู้สื่อ สารสนเทศ จำแนกการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา.....	48

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.25 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลโดยรวม จำแนกตามวิธีการเรียน.....	49
4.26 แสดงการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหา การเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลโดยรวม จำแนกตามวิธีการเรียน.....	49
4.27 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียน การสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลต่อวิธีการเรียน จำแนกตามด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน.....	49
4.28 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีผลการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อวิธีการเรียน ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน จำแนกตามวิธีการเรียน.....	50
4.29 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลต่อวิธีการเรียน จำแนกตามด้านรูปแบบและการนำเสนอ.....	50
4.30 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อวิธีการเรียน ด้านรูปแบบและการนำเสนอ จำแนกตามวิธีการเรียน.....	51
4.31 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลต่อวิธีการเรียน จำแนกตามด้านพัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต.....	51
4.32 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีแปรปรวน ผลการพัฒนาการเรียนการสอนราย วิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อวิธีการเรียน ด้านพัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามวิธีการเรียน.....	51
4.33 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	52
4.34 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะและการปรับปรุง การพัฒนาการเรียนการสอนราย วิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ.....	53
5.1 การเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของการสอนแบบปกติกับแบบใช้วีดีทัศน์.....	57

สารบัญภาพแผนภูมิ

หน้า

ภาพที่ 1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2	รูปแบบการสื่อสารเพื่อการศึกษา.....	8
ภาพที่ 3	แสดงกรวยประสบการณ์ของ เอ็ดการ์ เดล.....	9

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป โดยเฉพาะหลักสูตรระดับปริญญาตรี มีการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในวิชาต่าง ๆ ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (project-based learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัย เป็นฐาน (research-based learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning) ฯลฯ ซึ่งแต่ละรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ก็มีจุดเด่นและประโยชน์ที่แตกต่างกัน ซึ่งถูกออกแบบมาให้ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละวิชาที่มีลักษณะหรือธรรมชาติที่แตกต่างกัน การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติจากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (Tradition Paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) ที่เป็นการเรียนรู้เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสื่อสารสนเทศและ สามารถนำทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีแนวทางการเรียนรู้ 4 แบบ ดังนี้^๑

1. การเรียนรู้เพื่อรู้ (Learning to know) หมายถึง การเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต กระบวนการเรียนรู้เน้นการฝึกสติสมาธิความจำ ความคิด ผสานกับสภาพจริงและประสบการณ์ในการ ปฏิบัติ
2. การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง (Learning to do) หมายถึง การเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถ และความชำนาญ รวมทั้งสมรรถนะทางด้านวิชาชีพ สามารถปฏิบัติงานเป็นหมู่คณะ ปรับประยุกต์องค์ความรู้ ไปสู่การปฏิบัติงานและอาชีพได้อย่างเหมาะสม กระบวนการเรียนการสอนบูรณาการระหว่างความรู้ ภาควิชา และการฝึกปฏิบัติงานที่เน้นประสบการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม
3. การเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันและการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Learning to Live Together) หมายถึง การเรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข มีความตระหนักในการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การแก้ปัญหาการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติ วิธีมีความเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และเข้าใจความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ของแต่ละบุคคลในสังคม
4. การเรียนรู้เพื่อชีวิต (Learning to Be) หมายถึง การเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน ทั้งจิตใจ และร่างกาย สติปัญญา ให้มีความสำคัญกับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ภาษาและวัฒนธรรม เพื่อ พัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ศิลธรรม สามารถปรับตัวและปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเข้าใจตนเองและผู้อื่น

^๑ วิชัย วงษ์ใหญ่, สี่เสาหลักของการศึกษา ๒๕๖๑, (ออนไลน์), แหล่งที่มา : <http://www.curriculumlearning.com/upload> (๑๗ มกราคม ๒๕๖๓)

การค้นพบสภาพปัญหาและศักยภาพของการจัดการเรียนการสอนในบริบทต่าง ๆ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ผ่านมายังไม่สามารถตอบโจทย์ได้ตรงกับความเป็นจริงได้เท่าที่ควร นิสิตยังไม่สามารถเข้าถึงวิธีการใช้สื่อสารสนเทศได้อย่างที่ต้องการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นจำนวนมาก และจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่าสามารถจำแนกประเภทของพรมแดนความรู้ของการศึกษาด้านการศึกษาที่เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนที่มีลักษณะการบูรณาการรายวิชากับกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็น 3 กลุ่มสำคัญ ได้แก่ 1.1) การบูรณาการรายวิชา กับกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นฐานในการเรียนรู้ 1.2) การบูรณาการพันธกิจของสถาบันศึกษากับรายวิชา 1.3) การบูรณาการข้ามรายวิชาและข้ามศาสตร์โดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อกลาง และแนวทางการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนโดยส่วนใหญ่มักเป็นการจัดอบรมระยะสั้นและเน้นเฉพาะสมรรถนะด้านความรู้ในการจัดการเรียนการสอน หลังจากนั้นจะให้อาจารย์ผู้สอน ดำเนินปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการ สอนเองโดยลำพัง^๒ ซึ่งอาจทำให้การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้สอนด้าน ทักษะและเจตคติในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็ม ศักยภาพ ในปัจจุบันเริ่มมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนา ผู้สอนโดยใช้บริบทในชั้นเรียนผ่านการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างอาจารย์ผู้สอนในลักษณะการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ และผู้เรียน

1.2 วัตถุประสงค์หลักของแผนงานวิจัย

1.11 เพื่อศึกษาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

1.1.2 เพื่อประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

1.3 ปัญหาการวิจัย

1.3.1 ปัญหาของการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่มีอย่างไร

1.3.2 ประเมินผลรูปแบบการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่เป็นอย่างไร

^๒ Dejaupt, P & Yindeesuk, P. (2017). 7C skills instructor 4.0. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai).

1.3.3 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ที่ได้เป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตการวิจัยและกรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ รายวิชาที่สามารถใช้การเรียนการสอนแบบปัญหาเป็นฐานที่กระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการศึกษาจากปัญหาที่กำหนด ผู้วิจัยใช้วิธีศึกษารวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการ ซึ่งประกอบด้วย

1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ เลขที่ 111 หมู่ที่ 5 ตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 54000

1.4.2 ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่เนื้อหาในรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทยของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่.

1.4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

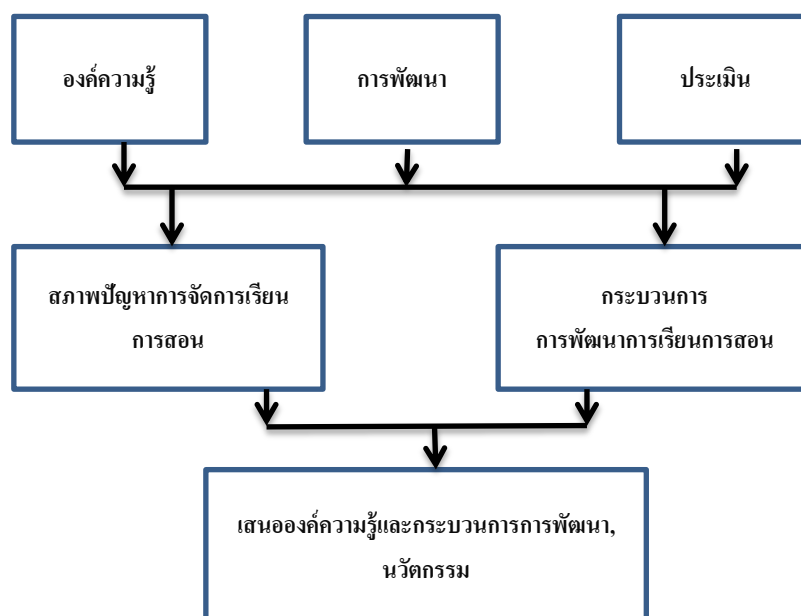
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาวิชารัฐศาสตร์ ในภาค ปีการศึกษา 2563 จำนวน 25 รูป/คน ที่เรียนในรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทยของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์และใช้กลุ่มประชากรตัวอย่างได้แก่นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชารัฐศาสตร์ ใน ปีการศึกษา 2563

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการทำวิจัยเป็นระยะเวลา 12 เดือน ตั้งแต่ 1 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2562 ถึง 30 เดือน กันยายน พ.ศ. 2563

1.5. กรอบแนวความคิดของแผนงานวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ แสดงให้เห็นถึงแนวคิด หลักการ รูปแบบ และแนวปฏิบัติการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้ สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ดัง การแสดงกรอบแนวคิดนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

- 1) การพัฒนา การเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน
- 2) รายวิชาสัมมนาการเมืองการปกครองของไทย หมายถึง วิชาเฉพาะด้านทางรัฐศาสตร์
- 3) สื่อสารสนเทศ หมายถึง รูปแบบของการเรียนรู้โดยอาศัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการถ่ายทอดเนื้อหา^๓
- 4) นิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ หมายถึง ผู้ที่เข้าศึกษาในสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

1.7 ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ได้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์และนำไป การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทยโดยใช้สื่อสารสนเทศของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
2. ได้ทราบผล การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
3. นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนิสิตในเนื้อหาอื่นๆ และนำผลไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น

^๓ สามมิติ สุขบรรจง . การพัฒนาบทเรียนE-learning รายวิชา.(๒๕๕๔).หน้า ๓

การนำไปใช้ประโยชน์ในด้านวิชาการ
ผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้ใช้	การใช้ประโยชน์
วิทยาลัยสงฆ์แพร่	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รู้กระบวนการ การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับนิสิต - ได้องค์ความรู้และแนวทาง-โดยใช้สื่อสารสนเทศเป็นฐานในการเรียนรู้ในการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา - ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย รวมถึงวิชาอื่นๆ - เปลี่ยนจากวิชาเป็นปัญญา - ได้เรียนรู้ (Learning) มากกว่าการรู้ (Knowing) - ได้เปลี่ยนแปลงตัวนิสิตโดยใช้สื่อสารสนเทศเป็นวิถีของการเรียนรู้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สามารถนำไปบูรณาการเพื่อปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม

ตารางที่ 1.1 การนำไปใช้ประโยชน์ในด้านวิชาการ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อการศึกษาครั้งนี้เป็นไปตามกระบวนการวิจัย ดังนี้

- 2.1. ความหมายของสื่อการเรียนการสอน
- 2.2. ประเภทของสื่อการเรียนการสอน
- 2.3. คุณค่าและประโยชน์ของสื่อสารสนเทศ
- 2.4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน
- 2.5. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารสนเทศ
- 2.6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1. ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

สื่อนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการสอนตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อหาบทเรียนให้ตรงกับผู้สอนต้องการ ไม่ว่าสื่อนั้นจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตามล้วนแต่เป็นทรัพยากรที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้นและคำว่า สื่อ (medium, pl.media) เป็นคำมาจากภาษาละตินว่า “ระหว่าง” สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลสารสนเทศหรือเป็นตัวกลางข้อมูลส่งผ่านจากผู้ส่งหรือ แหล่งส่งไปยังผู้รับเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์^๔

ความหมายของสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media) สื่อ (Media) หมายถึง ตัวกลางที่ใช้ถ่ายทอดหรือนำความรู้ ในลักษณะต่าง ๆ จากผู้ส่งไปยังผู้รับให้เข้าใจ ความหมายได้ตรงกันในการเรียนการสอนสื่อที่ใช้เป็นตัวกลางนำความรู้ในกระบวนการสื่อความหมายระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเรียกว่าสื่อการเรียน (Instruction Media)

ในทางการศึกษามีคำที่มีความหมายแนวเดียวกับกับสื่อการเรียนการสอน เช่น สื่อการเรียน (Instructional Media or Teaching Media) สื่อการเรียน (Educational media) อุปกรณ์ช่วยสอน (Teaching Aids) เป็นต้น ในปัจจุบันนักการศึกษาจะเรียกการนำสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ มารวมกันว่า เทคโนโลยีทางการศึกษา (Educational) ซึ่งหมายถึงการนำเอาวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการมาใช้ร่วมกันอย่างมีระบบในการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน

^๔ กิดานันท์ มลิทอง, สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ [(ตอนที่2)Online], (6 กันยายน 2553, แหล่งที่มา <http://gotoknow.org/blog/kriang/382858>)

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิควิธีการ ซึ่งเป็นตัวกลางทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ได้อย่างง่ายและรวดเร็วเป็นเครื่องมือและตัวกลางซึ่งมีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนมีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของครูไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็วเป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นักการศึกษาเรียกสื่อการสอนด้วยชื่อต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การสอน สื่อทัศนูปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา สื่อการเรียนการสอน สื่อการศึกษา เป็นต้น

หลักการใช้สื่อการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นอาจจะใช้เฉพาะขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการสอน หรือจะใช้ในทุกขั้นตอนก็ได้ ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่กำลังจะเรียนหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในครั้งก่อน แต่มีใช้สื่อที่เน้นเนื้อหาเจาะลึกอย่างแท้จริง เป็นสื่อที่ง่ายในการนำเสนอในระยะเวลาอันสั้น
2. ชี้นำดำเนินการสอนหรือประกอบกิจกรรมการเรียน เป็นขั้นสำคัญในการเรียนเพราะเป็นขั้นที่จะให้ความรู้เนื้อหาอย่างละเอียดเพื่อสนองวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ต้องมีการจัดลำดับขั้นตอนการใช้สื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียน
3. ชี้นำวิเคราะห์และฝึกปฏิบัติ สื่อในขั้นนี้จึงเป็นสื่อที่เป็นประเด็นปัญหาให้ผู้เรียนได้ขบคิดโดยผู้เรียนเป็นผู้ใช้สื่อเองมากที่สุด
4. ชี้นำสรุปบทเรียน เป็นขั้นของการเรียนการสอนเพื่อการย้ำเนื้อหาบทเรียนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ควรใช้เพียงระยะเวลาสั้นๆ
5. ชี้นำประเมินผู้เรียน เป็นการทดสอบความสามารถของผู้เรียนว่าผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนถูกต้องมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการประเมินจากคำถามจากเนื้อหาบทเรียนโดยอาจจะมีภาพประกอบด้วยก็ได้

สื่อการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอนมีลักษณะเช่นเดียวกับกระบวนการสื่อสาร (Communication Process) ที่มีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระจากฝ่ายส่งไปยังฝ่ายรับ และการสื่อสารที่ดิ้นนั้นควรจะเป็นการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยสื่อที่ช่วยให้เกิดการสื่อสารกันได้ใน ๒ ทิศทางด้วยเช่น โทรศัพท์ E-mail การประชุม การอภิปรายและการบรรยาย เป็นต้น แต่ถ้าสื่อที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันไม่อำนวยให้ได้ต่อกันได้ก็จะเกิดการติดต่อสื่อสารในลักษณะที่เรียกว่าการสื่อสารแบบ ทางเดียว (One-way communication) ซึ่งสื่อที่ใช้ในการติดต่อกันได้แก่ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ โปสเตอร์ วิทยุ โทรทัศน์ และการบรรยาย เป็นต้น

ในกระบวนการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาเราใช้การติดต่อสื่อสารทั้ง ๒ ลักษณะดังกล่าวควบคู่กันไป ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การสอน เนื้อหาและวิธีการสอนในแต่ละ ครั้งอย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้รับความรู้และประสบการณ์ ในสาขาวิชาที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรจะมีลักษณะที่เป็นการสื่อสารแบบสอง ทางดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบการสื่อสารเพื่อการศึกษา

จะเห็นได้ว่าทั้งกระบวนการสื่อสารและกระบวนการเรียนการสอนจำเป็นต้องอาศัยสื่อในการถ่ายทอดหรือติดต่อกันระหว่างบุคคลถ้าขาดสื่อแล้วการติดต่อกัน หรือการเรียนการสอนไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลย^๔

2.2 ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

1. สื่อประเภทวัสดุ ได้แก่ สื่อเล็ก ซึ่งทำหน้าที่เก็บความรู้ในลักษณะของภาพเสียง และอักษรในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสามารถใช้เป็นแหล่งหาประสบการณ์ หรือศึกษาได้อย่างแท้จริงและกว้างขวาง แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 วัสดุที่เสนอความรู้ได้จากตัวมันเอง ได้แก่ หนังสือเรียนหรือตำราของจริงหุ่นจำลอง รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ ป้ายนิเทศ เป็นต้น

1.2 วัสดุที่ต้องอาศัยสื่อประเภทเครื่องกลไก เป็นตัวนำเสนอความรู้ให้แก่ฟิล์มภาพยนตร์ แผ่นสไลด์ ฟิล์มสตริป เส้นเทปบันทึกเทป รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ รายการที่ใช้เครื่องช่วยสอน เป็นต้น

2. สื่อประเภทเครื่องมือ หรือโสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่ สื่อใหญ่ ที่เป็นตัวกลางหรือทางผ่านของความรู้ ที่ถ่ายทอดไปยังครูและนักเรียน สื่อประเภทนี้ตัวมันเองแทบไม่มีประโยชน์ต่อการสื่อความหมายเลยถ้าไม่มีใครรู้ในรูปแบบต่าง ๆ มาป้อนผ่านเครื่องกลไกเหล่านี้ สื่อประเภทนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยสื่อประเภทวัสดุ บางชนิดเป็นแหล่งความรู้ให้มันส่งผ่าน ซึ่งจะทำให้ความรู้ที่ส่งผ่านมีการเคลื่อนไหวไปสู่ักเรียนจำนวนมาก ได้ไกลๆ และรวดเร็ว และบางทีก็ทำหน้าที่เหมือนครูเสียเอง เช่นเครื่องช่วยสอน ได้แก่เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียงเครื่องรับวิทยุ เครื่องฉายภาพนิ่งทั้งหลาย

^๔ ไพศาล สุวรรณน้อย, สื่อการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา, [Online], แหล่งที่มา <http://ednet.kku.ac.th/~paisan/media/edmedia.doc>, (1 กันยายน 2553).

3.สื่อประเภทเทคนิคหรือวิธีการ ตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอนไม่จำเป็นต้องใช้แต่วัสดุหรือเครื่องมือเท่านั้น บางครั้งจะต้องใช้เทคนิคและกลวิธีต่าง ๆ ควบคู่กันไป โดยเน้นที่เทคนิคและวิธีการเป็นสำคัญ

สื่อแบ่งตามประสบการณ์การเรียนรู้

การแบ่งประเภทของสื่อการสอนตามระดับ ประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งเดล (Edgar Dale 1969:107) ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างสื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ในขณะที่เดียวกัน ก็เป็นการแสดงขั้นตอนของประสบการณ์ การเรียนรู้และการใช้สื่อแต่ละประเภทในกระบวนการเรียนรู้ด้วย โดยพัฒนาแนวความคิดของBruner ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาจนได้ แบ่งสื่อการสอนออกเป็น 10 ประเภท ซึ่งพิจารณาจากลักษณะ ของประสบการณ์ที่ได้รับจากสื่อ การสอนประเภทนั้น และยึดเอาความเป็นรูปธรรมและนามธรรมเป็นหลักในการแบ่งประเภท และได้เรียงลำดับจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมที่สุดจนถึงประสบการณ์ที่เป็นนามธรรมที่สุด (Abstract Concrete Continuum) เรียกว่า “กรวยประสบการณ์”(Cone of Experience)

Dale's Cone of Experience

รูปภาพ 3 แสดงกรวยประสบการณ์ของ เอ็ดการ์ เดล

ขั้นที่ 1 ประสบการณ์ตรง (Direct Experiences) มีความหมายเป็นรูปธรรมมากที่สุดทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เช่น เล่นกีฬา ทำอาหาร ปลูกพืชผัก หรือเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ประสบการณ์รอง (Verbal Symbols) เป็นกรณีที่ประสบการณ์หรือของจริงมีข้อจำกัด จำเป็นต้องจำลองสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาศึกษาแทน เช่น หุ่นจำลอง ของตัวอย่าง การแสดงเหตุการณ์จำลองทางดาราศาสตร์

ขั้นที่ 3 ประสบการณ์นาฏการ (Dramatized Experiences) เป็นประสบการณ์ที่จัดขึ้นแทนประสบการณ์ตรงหรือเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในอดีตหรืออาจเป็นความคิด ความฝัน สามารถเรียนด้วยประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์จำลองได้เช่น การแสดงละคร บทบาทสมมุติ เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การสาธิต (Demonstration) เป็นการอธิบายข้อเท็จจริงลำดับความคิดหรือกระบวนการเหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการความเข้าใจ ความชำนาญหรือทักษะ เช่น การสาธิตการผายปอดการสาธิตการเล่นของครุฑพะละ เป็นต้น

ขั้นที่ 5 การศึกษานอกสถานที่ (Field Trips) เป็นการพาผู้เรียนไปศึกษาหาความรู้ในห้องเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน ประสบการณ์นี้มีความเป็นนามธรรมมากกว่าการสาธิต เพราะผู้เรียนแทบไม่ได้มีส่วนในกิจกรรมที่ได้พบเห็นนั้นเลย

ขั้นที่ 6 นิทรรศการ (Exhibits) เป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รับด้วยการดูเป็นส่วนใหญ่ อาจจัดแสดงสิ่งต่าง ๆ เช่น ของจริง หุ่นจำลอง วัสดุสาธิต แผนภูมิ ภาพยนตร์ เป็นต้น

ขั้นที่ 7 โทรทัศน์และภาพยนตร์ (Television and Motion Picture) เป็นประสบการณ์ที่เป็นนามธรรมมากกว่าการจัดนิทรรศการ เพราะผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยการดูภาพและฟังเสียงเท่านั้น

ขั้นที่ 8 ภาพนิ่ง วิหุขและการบันทึกเสียง (Still Picture) เป็นประสบการณ์ที่รับรู้ได้ทางใดทางหนึ่งระหว่างการฟังและการพูด ซึ่งนับเป็นนามธรรมมากขึ้น

ขั้นที่ 9 ทศนสัญลักษณ์ (Visual Symbols) เป็นประสบการณ์ที่เป็นนามธรรมมากที่สุด บรรยาย การปราศรัย คำโฆษณา ฯลฯ ดังนั้นผู้เรียนควรมีพื้นฐานเช่นเดียวกับทศนสัญลักษณ์นั้น ๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างดี

ขั้นที่ 10 วจนสัญลักษณ์ (Verbal Symbols) ได้แก่ คำพูด คำอธิบาย หนังสือ เอกสาร แผ่นปลิว แผ่นพับ ที่ใช้ตัวอักษร ตัวเลข แทนความหมายของสิ่งต่าง ๆ นับเป็นประสบการณ์ที่เป็นนามธรรม

สื่อการเรียนการสอนจำแนกตามคุณสมบัติ Wilbure Young ได้จัดแบ่งไว้ดังนี้

1. ทศนวัสดุ (Visual Materials) เช่น กระดานดำ กระดานผ้าสำลี) แผนภูมิ รูปภาพ ฟิล์ม สตรีป สไลด์ ฯลฯ
2. โสตวัสดุ (Audio Materisls) เช่น เครื่องบันทึกเสียง (Tape Recorder) เครื่องรับวิทยุ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ระบบขยายเสียง ฯลฯ
3. โสตทศนวัสดุ (Audio Visual Materials) เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ฯลฯ
4. เครื่องมือหรืออุปกรณ์ (Equipments) เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายฟิล์มสตรีป เครื่องฉายสไลด์
5. กิจกรรมต่าง ๆ (Activities)เช่น นิทรรศการ การสาธิต ทศนศึกษา ฯลฯ

สื่อการเรียนการสอนจำแนกตามรูปแบบ(Form)Louis Shores ได้แบ่งประเภทสื่อการสอนตามแบบไว้ดังนี้

1. สิ่งตีพิมพ์ (Printed Materials) เช่น หนังสือแบบเรียน เอกสารการสอน ฯลฯ
2. วัสดุกราฟิก เช่น แผนภูมิ (Charts) แผนสถิติ (Graph) แผนภาพ (Diagram) ฯลฯ
3. วัสดุฉายและเครื่องฉาย (Projected Materials and Equipment) เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ ฯลฯ
4. วัสดุถ่ายทอดเสียง (Transmission) เช่น วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง

2.3. คุณค่าและประโยชน์ของสื่อสารสนเทศ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรามากขึ้นจนกลายเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตของคนเกือบทุกระดับ ซึ่งบทบาทและประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่

1. ทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความสะดวกสบายยิ่งขึ้น จากสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
2. ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในสังคม และเกิดการกระจายโอกาส เช่น การใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ทำให้เด็กที่อยู่ในชนบทหรือเด็กที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารมีโอกาสได้เรียนรู้เหมือนเด็กที่อยู่ในเมือง
3. ทำให้เกิดสื่อการเรียนการสอนต่างๆมากขึ้น เช่น การใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น
4. ทำให้เกิดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้ดียิ่งขึ้นเช่นการรวบรวมข้อมูลเรื่องคุณภาพในแม่น้ำลำคลองต่างๆเพื่อนำมาตรวจวัดมลภาวะ แล้วดำเนินการแก้ไขปัญหานั้น เป็นต้น
5. ทำให้เกิดระบบป้องกันประเทศที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้คอมพิวเตอร์มาควบคุมอาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ หรือระบบป้องกันภัยต่าง ๆ เป็นต้น
6. ประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลา มีความสะดวกสบายในการติดต่อหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
7. สามารถเพิ่มช่องทางเลือกในการรับรู้ข่าวสารของประชาชนให้มากขึ้น
8. ลดแรงงานคนในการทำงานต่าง ๆ เช่น ควบคุมการผลิต และช่วยในการคำนวณ
9. เป็นแหล่งความบันเทิง
10. ลดต้นทุนการผลิต

2.3.1 ประโยชน์และตัวอย่างของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีส่วนทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในปัจจุบันมีความสะดวกสบายมากขึ้น ทำให้คนในสังคมมีการติดต่อสื่อสารถึงกันได้ง่ายและรวดเร็ว มีการทำกิจกรรมหลายสิ่งหลายอย่างร่วมกันง่ายขึ้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่นด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกนำมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการบริหารด้านการศึกษา เช่น ระบบการลงทะเบียน และระบบการจัดตารางสอน นอกจากนี้ยังใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนตัวอย่างเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านการศึกษา

1. การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ทำให้ผู้ที่อยู่ห่างไกลหรือไม่สะดวกในการเดินทาง สามารถได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับผู้ที่อยู่ในเมือง

2. บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ยังช่วยเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ เช่น ฟิสิกส์ เคมี ชีวะ ภาษาต่างประเทศ ทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้น และเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น เช่น การแสดงสถานการณ์จำลอง แบบจำลอง ภาพเคลื่อนไหว แสงสีและเสียงประกอบ นักเรียนสามารถเตรียมตัวก่อนเรียน หรือทบทวนบทเรียนด้วยตนเองเมื่อใดก็ได้ที่มีเวลาว่าง

3. บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ให้กับผู้พิการทางสายตาหรือหู เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทต่อการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษาได้เป็นอย่างดี ทั้งในและนอกสถานศึกษา หน่วยงานต่างๆ ใช้บทเรียนออนไลน์ในการฝึกอบรมพนักงานเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติม นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตยังเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญที่ทั้งครูและนักเรียนหรือบุคคลทั่วไป ใช้สำหรับค้นหาข้อมูลเรื่องต่างๆ ในการทำรายงาน หรือเพื่อศึกษาหาความรู้ เว็บไซต์สำหรับค้นหาข้อมูลที่ใช้นักเรียนในปัจจุบัน google.com, ask.com, dogpile.com และ wikipedia.org ตัวอย่างการค้นหาข้อมูลจากหลักฐานข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

4. การลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง นักศึกษาสามารถเลือกลงทะเบียนเรียนวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ โดยสามารถตรวจสอบได้ทันทีว่า มีวิชาอะไรเปิดสอนบ้าง และการเรียนการสอนเป็นวันอะไรเวลาอะไร วิชานั้นมีผู้สมัครเรียนกี่คน เต็มจำนวนที่สามารถรับแล้วหรือไม่ ซึ่งจะทำให้มีการปรับเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถรับข้อมูลที่ถูกต้อง และสามารถลงทะเบียนเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยระบบคอมพิวเตอร์จะทำการตรวจสอบวิชาที่บันทึกแต่ละวิชาว่าติดขัดข้อกำหนดหรือไม่ จากนั้นระบบคอมพิวเตอร์ก็จะทำการพิมพ์รายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียน พร้อมทั้งคำนวณค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่นักศึกษาต้องจ่ายเป็นค่าลงทะเบียนเรียน เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการลงทะเบียนแล้ว ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งมีข้อมูลในฐานข้อมูลที่ปรับเปลี่ยนให้เป็นปัจจุบัน อยู่เสมอจะทำการพิมพ์รายงานการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในแต่ละวิชา เพื่อแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนวิชานั้นๆ ได้ทราบว่าแต่ละวิชา มีนักศึกษาผู้ใดลงทะเบียนเรียนบ้าง เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้นกี่คน ข้อมูลต่างๆในฐานข้อมูลนี้อาจถูกนำไปใช้ประโยชน์อื่นๆ ได้อีก เช่น การจัดห้องสอบ การพิมพ์รายชื่อนักศึกษาเพื่อการกรอกคะแนนและเกรด

1. นักศึกษาตรวจสอบวิชาที่เปิดสอน ตารางสอน
2. ตรวจสอบวิชาว่าติดขัดข้อกำหนดใดหรือไม่
3. พิมพ์รายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนและคำนวณค่าใช้จ่ายการลงทะเบียน
4. พิมพ์รายงานการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในแต่ละวิชา
5. ข้อมูลต่างๆ ในฐานข้อมูลนี้อาจถูกนำไปใช้ประโยชน์อื่นๆ ได้อีก เช่น การจัดห้องสอบ การพิมพ์รายชื่อนักศึกษา เพื่อการกรอกคะแนนและเกรด^๖

2.3.2 ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน

1. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

^๖ ยงยุทธ ชมไชย,ประโยชน์และตัวอย่างของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ,[Online], แหล่งที่มา <https://sites.google.com/site/kruyutsw/prayochn-laea-tawxyang>.(11 กรกฎาคม 63.)

- 1.1 เรียนรู้ได้ดีขึ้นจากประสบการณ์ที่มีความหมายในรูปแบบต่างๆ
- 1.2 เรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง
- 1.3 เรียนรู้ได้ง่ายและเข้าใจได้ชัดเจน
- 1.4 เรียนรู้ได้มากขึ้น
- 1.5 เรียนรู้ได้ในเวลาที่จำกัด
2. ช่วยให้สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ ในการเรียนรู้ ได้แก่
 - 2.1 ทำสิ่งนามธรรมให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น
 - 2.2 ทำสิ่งซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
 - 2.3 ทำสิ่งเคลื่อนไหวช้าให้เร็วขึ้น
 - 2.4 ทำสิ่งเคลื่อนไหวเร็วให้ช้าลง
 - 2.5 ทำสิ่งเล็กให้ใหญ่ขึ้น
 - 2.6 ทำสิ่งใหญ่ให้เล็กลง
 - 2.7 นำสิ่งที่อยู่ไกลมาศึกษาได้
 - 2.8 นำสิ่งที่เกิดในอดีตมาศึกษาได้ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้
 - 2.9 ช่วยให้จดจำได้นาน เกิดความประทับใจและมั่นใจในการเรียน
 - 2.10 ช่วยให้ผู้เรียนได้คิดและแก้ปัญหา
 - 2.11 ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.3.3 คุณค่าของสื่อการเรียนการสอน

1. สื่อการเรียนการสอนสามารถเอาชนะข้อจำกัดเรื่องความแตกต่างกันของประสบการณ์ดั้งเดิมของผู้เรียน คือเมื่อใช้สื่อการเรียนการสอน แล้วจะช่วยให้ผู้เรียนซึ่งมีประสบการณ์เดิมต่างกัน เข้าใจได้ใกล้เคียงกัน
2. ขจัดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องสถานที่ประสบการณ์ตรงบางอย่างหรือการเรียนรู้
3. ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากสิ่งแวดล้อมและสังคม
4. สื่อการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความคิดรวบยอดเป็นอย่างดีเดียวกัน
5. ทำให้ผู้เรียนมีมีโนภาพเริ่มแรกอย่างถูกต้องและสมบูรณ์
6. ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและต้องการเรียนในเรื่องต่างๆมากขึ้น เช่นการอ่าน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทัศนคติการแก้ปัญหา ฯลฯ
7. เป็นการสร้างแรงจูงใจและเร้าความสนใจ
8. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์จากรูปธรรมสู่นามธรรม

2.3.4 สื่อการเรียนการสอนมีประโยชน์สำหรับผู้สอนอย่างไร

สื่อการเรียนการสอนสามารถช่วยการเรียนการสอนของผู้สอนได้ดีมากซึ่งเราจะเห็นว่าผู้สอนนั้นสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้มากทีเดียว แถมยังช่วยให้ผู้สอนมีความรู้มากขึ้นในการจัดแหล่งวิทยาการที่เป็นเนื้อหาเหมาะสมแก่การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายในการสอนช่วยผู้สอนในด้านการคุมพฤติกรรมการเรียนรู้และสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาได้มากทีเดียว สื่อการสอนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหลายๆรูปแบบ เช่น การใช้ศูนย์การเรียน

การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสาธิต การแสดงนาฏการ เป็นต้น ช่วยให้ผู้สอนได้สอนตรงตาม จุดมุ่งหมายการเรียนการสอน และยังช่วยในการขยายเนื้อหาที่เรียนทำให้การสอนง่ายขึ้น และยังจะ ช่วยประหยัดเวลาในการสอน นักเรียน นิสิต นักศึกษาจะได้มีเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนมากขึ้น จากข้อมูลเราจะได้เห็นถึงประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งทำให้เรามองเห็นถึงความสำคัญของ สื่อสารมีประโยชน์และมีความจำเป็นสามารถช่วยพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.5 การเลือกและจัดหาสื่อการเรียนการสอน

ในการเลือกสื่อการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนนั้น ผู้สอน จำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในการเลือกสื่อได้แก่ จุดมุ่งหมายของการสอน รูปแบบและระบบของ การเรียนการสอนลักษณะของผู้เรียน เกณฑ์เฉพาะของสื่อ วัสดุอุปกรณ์และตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของสื่อกับคุณสมบัติเฉพาะและ จุดประสงค์ของการเรียนการสอน

2.4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน

การพัฒนาระบบการเรียนการสอนในการพัฒนาระบบการเรียนการสอน นั้น มีแนวคิด เกี่ยวกับระบบที่นำมาใช้แบ่งได้ 2 ลักษณะคือ การคิดเป็นระบบ (systematic thinking) และ วิธีการ เจริญระบบ (system approach)

การคิดเป็นระบบ หมายถึง การกำหนดองค์ประกอบและการจัดองค์ประกอบของระบบให้ มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนด ระบบในลักษณะนี้จะมี ลักษณะเป็นผังการดำเนินงานหรือการทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน^๗

สำหรับวิธีการเจริญระบบ นั้น เป็นแนวคิดเชิงปฏิบัติ ที่ใช้ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นลำดับ ขั้นตอนและสมเหตุสมผลตามกระบวนการวิทยาศาสตร์ คือการมองความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุและผล ซึ่งนำไปใช้ในการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ หากผลที่ได้ไม่สมบูรณ์ ก็สามารถปรับปรุงแก้ไขใหม่จนกว่าจะ ได้ผลลัพธ์ที่สมบูรณ์ วิธีการเจริญระบบนี้ประกอบด้วยกระบวนการพื้นฐาน 2กระบวนการ คือ การ วิเคราะห์และการสังเคราะห์

การวิเคราะห์ เป็นการพิจารณาองค์ประกอบของระบบเดิมที่ต้องการปรับปรุงให้ดีขึ้น

ส่วนการสังเคราะห์ เป็นกระบวนการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการค้นหาทางเลือกหรือ กลวิธีต่างๆ ในการแก้ปัญหา ซึ่งอาจทำได้โดยการปรับปรุงความสัมพันธ์ของข้อมูลป้อนกลับ เพื่อ ปรับปรุงแก้ไข กลไกควบคุม ตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิต

องค์ประกอบในระบบใหม่ หรือสร้างองค์ประกอบใหม่และสร้างความสัมพันธ์ของ องค์ประกอบใหม่นั้นระบบการเรียนการสอน จึงพัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์องค์ประกอบของการเรียน การสอนและจัดองค์ประกอบเหล่านี้ให้สัมพันธ์กันตามองค์ประกอบเจริญระบบในรูปของตัวป้อน กระบวนการผลผลิต การควบคุมและข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งนำเสนอในรูปของแผนภูมิตามความคิด สร้างสรรค์ของนักออกแบบระบบ

^๗ ทิศนา ขัมมณี, ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพฯ(2555). หน้า 200

2.4.1 พัฒนากับกระบวนการออกแบบการเรียนรู้การสอน

กระบวนการออกแบบการเรียนรู้การสอนเป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ (system approach) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกันอยู่ 3 ขั้นตอนที่สำคัญคือขั้นการวิเคราะห์ขั้นการออกแบบและขั้นการประเมินในการดำเนินงานในแต่ละขั้นใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (scientific method) ซึ่งเป็นกระบวนการเดียวกันกับการวิจัยกระบวนการออกแบบการเรียนรู้การสอนใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการทำงานเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการสำหรับการวิจัยและพัฒนาที่มีลักษณะการทำงานเป็นวงจรหลายวงจรต่อเนื่องเชื่อมโยงจนกว่าจะได้ผลงานที่พึงพอใจซึ่งนงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (2544, หน้า 80)^๕ ได้เสนอแนวทางสำหรับการดำเนินการวิจัยและพัฒนาว่าในแต่ละวงจรประกอบด้วยการทำงาน 3 ขั้นตอนได้แก่ขั้นตอนการวิจัยเพื่อประเมินสภาพก่อนการพัฒนาขั้นตอนการพัฒนาและขั้นตอนการวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพของสิ่งที่พัฒนาซึ่งจะเห็นว่ากระบวนการออกแบบการเรียนรู้การสอนมีความสอดคล้องกันกับกระบวนการวิจัยพัฒนา

2.4.2 นวัตกรรมการเรียนรู้การสอนที่เกิดจากการวิจัยและพัฒนา

นวัตกรรมตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2554 หมายถึงสิ่งที่ทำขึ้นใหม่หรือแตกต่างจากเดิมซึ่งอาจจะเป็นความคิดวิธีการหรืออุปกรณ์ เป็นต้น

กองวิจัยการศึกษากรมวิชาการ (2545, หน้า 37) ให้ความหมายของนวัตกรรมการเรียนรู้การสอนหมายถึงกิจกรรมกระบวนการเครื่องมือสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆทั้งที่มีรูปแบบใหม่ๆหรือของเก่าที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพดีขึ้นซึ่งผู้สอนยังไม่เคยนำมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของตน

ทิตนา แคมมณี (2555, หน้า 418-419) กล่าวว่านวัตกรรมการเรียนรู้การสอนมีลักษณะเป็นแนวคิดหรือวิธีการหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้การสอนโดยความใหม่มิใช่เป็นคุณสมบัติประการเดียวของนวัตกรรมนวัตกรรมไม่ว่าจะเป็นด้านใดจำเป็นต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญดังนี้

1) เป็นสิ่งใหม่ซึ่งมีความหมายในหลายลักษณะได้แก่

(1) เป็นสิ่งใหม่ทั้งหมดหรือใหม่เพียงบางส่วน

(2) เป็นสิ่งใหม่ที่ยังไม่เคยมีการนำมาใช้ในที่นั้นได้แก่การนำสิ่งที่ใช้หรือปฏิบัติกันในสังคมหนึ่งมาปรับใช้ในอีกสังคมหนึ่งนับเป็นนวัตกรรมในสังคมนั้น

^๕ นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช. การวิจัยและพัฒนาเพื่อการปฏิรูปทั้งโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (2544). หน้า 80

(3) เป็นสิ่งใหม่ในช่วงเวลาหนึ่งแต่อาจเป็นของเก่าในอีกช่วงเวลาหนึ่งเช่นอาจเป็นสิ่งที่เคยปฏิบัติมาแล้วแต่ไม่ได้ผลเนื่องจากขาดปัจจัยสนับสนุนต่อมาปัจจัยและสถานการณ์อาจนำมาเผยแพร่และทดลองใช้ใหม่ถือว่าเป็นนวัตกรรมได้

2) เป็นสิ่งใหม่ที่กำลังอยู่ในกระบวนการพิสูจน์ทดสอบว่าจะใช้ได้ผลมากน้อยเพียงใดในบริบทนั้น

3) เป็นสิ่งใหม่ที่ได้รับการยอมรับนำไปใช้แต่ยังไม่เป็นส่วนหนึ่งของระบบงานปกติหากการยอมรับนำไปใช้นั้นได้กลายเป็นการใช้อย่างเป็นปกติในระบบงานของที่นั้นแล้วก็ไม่ถือว่าเป็นนวัตกรรมอีกต่อไป

4) เป็นสิ่งใหม่ที่ได้รับการยอมรับนำไปใช้บ้างแล้วแต่ยังไม่แพร่หลายคือยังไม่เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง

สรุปว่านวัตกรรมการเรียนการสอนหมายถึงสิ่งใหม่ที่อาจเป็นแนวคิดวิธีการหรือสิ่งประดิษฐ์ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทการเรียนการสอนที่ใช้วัตกรมนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนารการเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่คาดหวังไว้

ประเภทของนวัตกรรมการเรียนการสอนสามารถแบ่งได้ดังนี้^๙

1) หลักสูตรเช่นหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาเพิ่มเติมโปรแกรมการศึกษาเป็นต้น

2) วัสดุหลักสูตรเช่นหนังสือตำราหนังสืออ่านเสริมประสบการณ์คู่มือครูเป็นต้น

3) รูปแบบวิธีการสอนและเทคนิคการสอน

(1) รูปแบบการสอนเช่น CIPPA 4MAT 5E learning cycle เป็นต้น

(2) วิธีการสอนเช่นวิธีสอนแบบปรนัยวิธีสอนแบบสืบสอบเป็นต้น

(3) เทคนิคการสอนเช่นเทคนิคการใช้คำถามหมวก 6 ใบเทคนิคการเสริมแรงเป็นต้น

4) ชุดกิจกรรมเช่นชุดการเรียนการสอนชุดฝึกอบรมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนชุดแบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นต้น

5) แบบสอบแบบวัดแบบประเมินเช่นแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบวัดทักษะการคิดแบบวัดเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์แบบวัดการแก้ปัญหาเป็นต้น

^๙ พิมพันธ์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข, การจัดการเรียนรู้แนวใหม่ทศวรรษที่ 2 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ :แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558, มปป, หน้า 6-11

6) งานเขียนเชิงสร้างสรรค์เช่นเรื่องสั้นนิทานสื่อการอ่านสารคดี เป็นต้น

7) สื่อการเรียนรู้เช่นภาพยนตร์เทปเพลงเทปบรรยายอุปกรณ์การทดลองวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2.4.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานนั้น มีผู้เรียกแตกต่างกัน เช่น การสอนแบบ การเน้นการวิจัย การเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย การสอนแบบวิจัย การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน และการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐาน เป็นต้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาเรียกแนวคิดการจัดการเรียนรู้ว่า “การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเติม (2547)^{๑๐} ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐานไว้ว่า เป็นการสอนเนื้อหาวิชา เรื่องราว กระบวนการ ทักษะ และ อื่นๆโดยใช้รูปแบบการสอนชนิดที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาหรือสิ่งต่างๆ ที่ต้องการสอนนั้นโดย อาศัยพื้นฐานกระบวนการวิจัย ซึ่งคล้ายคลึงกับความหมายของการสอนที่เน้นกระบวนการวิจัย (Research-Based Instruction) ที่ อาชญญา รัตนอุบล (2547) ได้ให้ความหมาย ว่าหมายถึง การจัดการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้นักเรียนใช้การวิจัย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ การเรียนรู้ในเรื่องที่ตน สนใจ หรือต้องการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายใต้ขอบเขตเนื้อหาที่เรียน โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มี โอกาสฝึกการคิด และจัดการหาเหตุผลในการตอบปัญหาตามโจทย์ที่นักเรียนตั้งไว้ โดยผสมผสานองค์ ความรู้แบบ สหวิทยาการและการศึกษาจากสถานการณ์จริงหรือใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ ของ ทิศนา ขัมมณี (2548) ที่ได้นิยามไว้ว่า เป็นการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และใช้ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความรู้ใหม่ หรือคำตอบที่เชื่อถือได้โดยใช้กระบวนการสืบ สอบในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาวิจัยใน การดำเนินการสืบค้น พิสูจน์ทดสอบ เก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล

2.5. ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุง พัฒนาการจัด การศึกษาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังซึ่งเป็นมาตรฐานที่กำหนดไว้ อันจะนำมาซึ่ง ความพอใจของ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมโดยทั่วไป ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยความรับผิดชอบร่วมทั้งในระดับประเทศ และระดับสถานศึกษาโดย คำนึงถึง องค์ประกอบ 5 ประการ ได้แก่ หลักสูตร สื่อการสอน และเทคโนโลยี การประเมินผลผู้เรียน การ ประเมินและพัฒนาคุณภาพครู การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อ ความ เสมอภาคการศึกษา

2. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมกับการ บริหารการจั ด เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ แนวคิดการสร้างควมรับผิดชอบร่วมในการจัดการศึกษา

^{๑๐} สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และทัศนีย์บุญเติม. “การสอนแบบ Research-Based Learning”, ใน แบบแผนและเครื่องมือ วิจัยทางการศึกษา.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2540). หน้า 483-505.

ทฤษฎีการบริหาร การศึกษาที่เน้นทฤษฎีเชิงระบบแบบเปิด และองค์การแห่งการเรียนรู้ และทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีการสอนและการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21

มนตรา พงษ์นิล^{๑๑} ศึกษาเรื่อง การใช้สื่อสังคมออนไลน์และกระบวนการวิจัยในวิชาพะเยาศึกษา เป็นการศึกษาศึกษาเพื่อประเมินผลรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้สื่อออนไลน์และกระบวนการวิจัยเป็นกิจกรรมหลักในวิชาพะเยาศึกษา มนตราพบว่าผู้เรียนเห็นด้วยในระดับมากต่อรูปแบบและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพะเยาศึกษาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์และการให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยการวิจัย จึงทำให้เกิดผลสำเร็จของกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพะเยาศึกษา และส่งผลต่อผล การประเมินการเรียนรู้ของนิสิตในวิชาพะเยาศึกษาที่อยู่ในระดับมาก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาพะเยาศึกษาลักษณะนี้ ทำให้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยในวิชาพะเยาศึกษาของนิสิตอยู่ในระดับ 2.88 จาก 4.00

วิทยานิพนธ์เรื่องการพัฒนาแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเสมือนภายใต้แนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาของนิสิตปริญญาบัณฑิตโดย เกษมสันต์ สุกรัตน์^{๑๒} (2560) พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบศูนย์เรียนรู้ชุมชนเสมือนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการแก้ปัญหาของนิสิตหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง และนิสิต มีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการนำไปใช้ตามลำดับ แต่ปัญหาของ นิสิตคือ สื่อการเรียนรู้ไม่เพียงพอ ความรู้ที่นิสิตต้องการพัฒนา คือ ด้านการเกษตรและการคิดแก้ปัญหาตามลำดับ ส่วนปัญหาที่เป็นอุปสรรคของอาจารย์ คือ ภาระงานที่มากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาพัฒนาตนเองตามลำดับ

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาการคิดวิจารณ์ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีอยุธยาโดยการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยพนิดา ขาดยาภา ^{๑๓} พบว่า คะแนนความสามารถ ทางการคิดวิจารณ์ของนักศึกษา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน และคะแนนพัฒนาการของการคิดวิจารณ์ของนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2.5.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารสนเทศ

2.5.1 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาการศึกษา

บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประเทศไทยได้มีการนำไมโครคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ครั้งแรก พ.ศ. 2521 ต่อจากนั้นจำนวนไมโครคอมพิวเตอร์ก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนปัจจุบันไมโครคอมพิวเตอร์กลายเป็นปัจจัยจำเป็นที่หน่วยงานหรือสถาบันต่างๆ จะขาดไม่ได้ ส่วนอินเทอร์เน็ตได้ถูกใช้เป็นครั้งแรก พ.ศ. 2530 ที่สถาบัน

^{๑๑} มนตรา พงษ์นิล. (2560). การใช้สื่อสังคมออนไลน์และกระบวนการวิจัยในวิชาพะเยาศึกษา. หนังสือ รวมบทความสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการประจำปี

^{๑๒} เกษมสันต์ สุกรัตน์. (2560). การพัฒนาแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเสมือนภายใต้แนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาของนิสิต ปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

^{๑๓} พนิดา ขาดยาภา. การพัฒนาการคิดวิจารณ์ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีอยุธยาโดยการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). 11(3), 119-131.

เทคโนโลยีแห่งเอเชีย(AIT) ซึ่งเป็นชื่อของบัณฑิตวิทยาลัยกรมศาสตร์ สปอ. จากนั้นอินเทอร์เน็ตก็ได้กระจายออกไปอย่างรวดเร็วจนกำลังจะกลายเป็นปัจจัยจำเป็นสำหรับหน่วยงานและส่วนบุคคลในไม่ช้านี้ ด้วยความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็ว (Information Technology--IT) เข้ามาใช้เพื่อการพัฒนางานของตนได้^{๑๔} (จงเจริญ เมตตา ,2542,หน้า 81-83)

การเปิดสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการศึกษา จัดว่าเป็นตัวชี้ที่ แสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้เป็นอย่างดี ปัจจุบัน สถาบันการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับประถม มัธยม หรืออุดมศึกษา ต่างก็ตระหนักถึงความ จำเป็นในการที่จะให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนสามารถอยู่ในสังคมยุค เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีการพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการ เรียนการสอน เทคโนโลยีสารสนเทศในแต่ละระดับการศึกษา เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและ เปิดสอนกันในทุก ระดับ สำหรับในระดับอุดมศึกษา อาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยได้พัฒนา ก้าวหน้าไม่แพ้ประเทศอื่นใด แทบทุกสถาบันได้มีการเปิดสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอกหลายหลักสูตร และได้มีการวิจัยด้านนี้กันอย่างมากมาย

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์เพื่อการ เรียนการสอน(Computer Assisted Instruction--CAI) ซึ่งอาจจะมีชื่อเรียกกันหลายชื่อ เช่น CBT (Computer Base Traning),CMI (Computer Manage Instruction) และ อื่นๆ อีกมากมาย ชื่อต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นที่รู้จักสำหรับนักศึกษากันมานาน แล้วแต่เริ่มใช้ เพื่อการเรียนการสอนและการบริหารกันอย่างจริงจังมากขึ้น นับตั้งแต่มีการใช้ ไมโครคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้อย่างแพร่หลาย ปัจจุบันมีการตื่นตัวในการผลิต สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในรูปแบบสื่อประสม (multimedia)ได้อย่างสมบูรณ์แบบ คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียได้กลายเป็นสื่อเพื่อการเรียนการสอน จนทำให้สื่อชนิดอื่นๆ กลายเป็นสื่อที่ค่อนข้างล้าสมัยไปในที่สุด

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษา เช่นเดียวกับการบริหารงาน ด้านอื่นๆ หลักการในด้านการบริหารการศึกษาก็คล้ายคลึงกันในแง่ที่ว่าสามารถใช้หลักการ Man,Money, Management ,Information M4I ซึ่งจะต้องนำมาใช้ในการวางแผนการ จัดการองค์การ การจัดบุคลากร การสั่งการ กาประสานงาน การรายงานและการเงินการ คลัง เป็นต้นสำหรับการใช้งานประจำในงานบริหาร เช่น การจัดทำทะเบียนประวัติของ นักเรียน นักศึกษา การเลือกเรียน การลงทะเบียนเรียน การแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การแนะแนวอาชีพและศึกษาต่อ ข้อมูลผู้ปกครองหรือข้อมูลครูอาจารย์ ซึ่งการมีข้อมูล ดังกล่าวทำให้ครู อาจารย์สามารถพัฒนาตนเองได้สูงขึ้นการก้าวเข้าสู่ยุคสารสนเทศที่ สมาชิกในสังคมรอบตัวเรามีความต้องการข้อมูล ข่าวสารที่ฉับไว และการที่ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วขึ้น ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นใน การมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูงขึ้น ผู้ที่รับผิดชอบงานในสำนักงานจะต้องสามารถ ปรับตัวและสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนางานของตนเอง การบริหารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาได้ผลทั้งทางตรงและทางอ้อม^{๑๕}

^{๑๔} จงเจริญ เมตตา ,2542,หน้า 81-83)

^{๑๕} จง เจริญ เมตตา, 2542,หน้า 84)

สรุปเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทและความสำคัญ คือช่วยในการจัดระบบข่าวสาร ช่วยเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสารสนเทศ ช่วยให้สามารถเก็บสารสนเทศไว้ในรูปที่สามารถเรียกใช้ได้สะดวก ช่วยให้สามารถจัดระบบอัตโนมัติเพื่อการจัดเก็บประมวลผลและการเรียกใช้ ช่วยในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และช่วยในการสื่อสารระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว

2.5.2 แนวคิดทฤษฎีการเลือกสื่อการสอนของโรมิสซอว์สกี

J. Romiszowski (1999)^{๑๖} ได้เสนอแนวทางอย่างง่ายในการพิจารณาเลือกใช้สื่อการสอนไว้ว่า ในการเลือกสื่อการสอน นั้นมีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลต่อการเลือกสื่อที่จำ เป็นต้องนำมาพิจารณาปัจจัยเหล่านั้น ได้แก่วิธีการสอน (Instructional Method) การเลือกวิธีการสอนเป็นปัจจัยแรกที่ควบคุมการเลือกสื่อหรืออย่างน้อยที่สุดก็เป็นสิ่งที่จำกัดทางเลือกของการใช้ สื่อการสอนในการนำ เสนอเช่นถ้าเลือกใช้วิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม(Group Discussion) เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ซึ่ง กันและกันระหว่างการเรียนรู้ (Learning Task) สิ่งที่มีอิทธิพลต่อทางเลือกในการเลือกสื่อการสอนอีกประการหนึ่งคืองานการ เรียนรู้สำหรับผู้เรียนเพราะสิ่งนี้จะ เป็นสิ่งที่จำกัดหรือควบคุมการเลือกวิธีการสอนตัวอย่างเช่นการฝึกอบรมผู้ตรวจการ หรือทักษะการบริหารงานลักษณะของผู้เรียน (Learner Characteristics) ลักษณะพิเศษเฉพาะของผู้เรียนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มี อิทธิพลโดยตรงต่อการเลือกสื่อการสอนตัวอย่างเช่นการสอนผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ช้าโดยการใช้หนังสือหรือเอกสารเป็นสื่อ การสอนจะเป็นสิ่งที่ยิ่งทำให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมาในกระบวนการเรียนการสอนผู้เรียนกลุ่มนี้ควรเรียนรู้จากสื่ออื่นๆที่ทำการรับรู้และเรียนรู้ได้ง่ายกว่านั้น ข้อจำกัดในทางปฏิบัติ(Practical Constrain) ข้อจำกัดในทางปฏิบัติในที่นี้หมายถึง ข้อจำกัดทั้งทางด้านการจัดการและทางด้านเศรษฐศาสตร์ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทางเลือกในการเลือกใช้วิธีการสอน และสื่อการสอนเช่นสถานที่ใช้สื่อการสอนสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดพื้นที่งบประมาณ เป็นต้น ผู้สอนหรือครู (Teacher) สื่อการสอนแต่ละชนิดไม่ว่าจะมีข้อดีอย่างไรแต่อาจไม่ถูกนำไปใช้เพียงเพราะผู้สอนไม่มีทักษะในการใช้สื่อเหล่านั้น นอกจากประเด็นในเรื่องทักษะของผู้สอนแล้วประเด็นในเรื่องทัศนคติของผู้สอนก็เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสื่อการสอน เช่นกัน

Jerrold E. Kemp และ Don C. Smelle (1989) เสนอว่า นอกจากงานการเรียนรู้หรือสถานการณ์การเรียนรู้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดถึงสื่อที่จะเลือกใช้แล้ว สิ่งสำคัญประการต่อมาในการพิจารณาเลือกใช้สื่อการสอนคือ คุณลักษณะของสื่อ ซึ่งผู้สอนควรศึกษาคุณลักษณะของสื่อแต่ละชนิดประกอบในการเลือกสื่อการสอนด้วย คุณลักษณะของสื่อ (Media Attributes) หมายถึง ศักยภาพของสื่อในการแสดงออกซึ่งลักษณะต่างๆ เช่น การเคลื่อนไหว สี และเสียง เป็นต้น คุณลักษณะของสื่อที่สำคัญ ได้แก่

1. หลักการเลือกสื่อ

1.1 เลือกสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ผู้สอนควรศึกษาถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ หลักสูตรกำหนดไว้วัตถุประสงค์ในที่นี้หมายถึงวัตถุประสงค์เฉพาะในแต่ละส่วนของเนื้อหาอย่าอย่าไม่ใช้วัตถุประสงค์ใน ภาพรวมของหลักสูตร

^{๑๖} นางสาวจิตรลดา จิตรกุล, การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สื่อธรรมเรื่อง ปริมาตร ของนักศึกษา สาขาวิชาท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่1ห้อง1วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพ และบริหารธุรกิจ, (2559). หน้า 4-8

1.2 เลือกสื่อการสอนที่ตรงกับลักษณะของเนื้อหาของบทเรียนเนื้อหาของบทเรียนอาจมีลักษณะแตกต่างกันไปเช่น เป็นข้อความเป็นแนวคิดเป็นภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหวเป็นเสียงเป็นสีซึ่งการเลือกสื่อการสอนควรเลือกให้เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหา

1.3 เลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนลักษณะเฉพาะตัวต่างๆของผู้เรียนเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงได้ การรับรู้สื่อการสอนในการเลือกสื่อการสอนต้องพิจารณา ลักษณะต่างๆของผู้เรียนเช่นอายุเพศความถนัดความสนใจระดับสติปัญญาวัฒนธรรมและประสบการณ์เดิมตัวอย่างเช่นการสอนผู้เรียนที่เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาควรใช้เป็นภาพการ์ตูนมีสีสันสดใส

1.4 เลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับจำนวนของผู้เรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนในการสอนแต่ละครั้งจำนวนของผู้เรียนและกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนในห้องก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาคงคู่กันในการใช้สื่อการสอนเช่น การสอนผู้เรียนจำนวนมาก จำเป็นต้องใช้วิธีการสอนแบบบรรยายซึ่งสื่อการสอนที่นำมาใช้อาจเป็นเครื่องฉายต่างๆและ เครื่องเสียงเพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นและได้ยินอย่างทั่วถึงส่วนการสอนผู้เรียนเป็นรายบุคคลอาจเลือกใช้วิธีการสอนแบบค้นคว้าสื่อการสอนอาจเป็นหนังสือบทเรียนแบบโปรแกรมหรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

1.5 เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมสภาพแวดล้อมในที่นี้อาจได้แก่อาคารสถานที่ขนาดพื้นที่แสงไฟฟ้าเสียงรบกวนอุปกรณ์อำนวยความสะดวกหรือบรรยากาศสิ่งเหล่านี้ควรนำมาประกอบการพิจารณาเลือกใช้สื่อการสอน ตัวอย่างเช่นการสอนผู้เรียนจำนวนมากซึ่งควรจะใช้เครื่องฉายและเครื่องเสียง

1.6 เลือกสื่อการสอนที่มีลักษณะน่าสนใจและดึงดูดความสนใจควรเลือกใช้สื่อการสอนที่มีลักษณะน่าสนใจและดึงดูดความสนใจผู้เรียนได้ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องของ เสียง สีสัน รูปทรง ขนาด ตลอดจนการออกแบบและการผลิตด้วยความ ประณีตสิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้สื่อการสอนมีความน่าสนใจและดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้

1.7 เลือกสื่อการสอนที่มีวิธีการใช้งานเก็บรักษาและบำรุงรักษาได้สะดวกในประเด็นสุดท้ายของการพิจารณา ควรเลือกสื่อการสอนที่มีวิธีการใช้งานได้สะดวกไม่ยุ่งยากและหลังใช้งานควรเก็บรักษาได้ง่ายๆตลอดจนไม่ต้องใช้วิธีการบำรุงรักษาที่สลับซับซ้อนหรือมีค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสูง

2. หลักการใช้สื่อการสอน

2.1 เตรียมตัวผู้สอนเป็นการเตรียมความพร้อมของตัวผู้สอนในการใช้สื่อการสอนโดยการทำความเข้าใจในเนื้อหา ที่มีในสื่อขั้นตอนและวิธีการใช้สื่อเป็นต้น

2.2 เตรียมจัดสภาพแวดล้อมเช่นสถานที่ห้องเรียนห้องLab วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

2.3 เตรียมตัวผู้เรียน เพื่อให้มีความพร้อมที่จะเรียน อาจมีการทดสอบ มีการอธิบายวิธีการใช้สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ ต่างๆบอกวัตถุประสงค์แนะนำ หรือให้ความคิดรวบยอดของเนื้อหาในสื่อต่างๆเป็นต้น

2.4 การใช้สื่อให้เหมาะกับขั้นตอนและวิธีการตามที่เตรียมไว้แล้วและควบคุมการนำเสนอสื่อเพื่อให้การเรียน การสอนเป็นไปอย่างราบรื่น

2.5 การติดตามผล (Follow Up) หลังจากการใช้สื่อการสอนแล้ว ควรมีการติดตามผลเพื่อเป็นการทดสอบว่า ผู้เรียน เข้าใจบทเรียนและเรียนรู้จากสื่อที่นำเสนอไปนั้นอย่างถูกต้องหรือไม่เช่นการให้ผู้เรียนตอบคำถามอภิปรายทำรายงานเป็นต้น เพื่อผู้สอนจะได้ทราบจุดบกพร่องสามารถนำมาแก้ไขปรับปรุงสำหรับการสอนในครั้งต่อไป

3. ขั้นตอนการใช้สื่อการสอน

3.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่กำลังจะเรียนนั้น สื่อที่ใช้ในขั้นนี้จึงเป็นสื่อที่แสดงเนื้อหากว้างๆหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในครั้งก่อนยังมีสื่อที่เน้นเนื้อหาเจาะลึกอย่างแท้จริงและควรเป็นสื่อที่ง่ายต่อการนำเสนอในระยะเวลาอันสั้นเช่น ภาพ บัตรคำ เป็นต้น

3.2 ขั้นดำเนินการสอนหรือประกอบกิจกรรมการเรียนเป็นขั้นที่จะให้ความรู้เนื้อหาอย่างละเอียดเพื่อสนอง วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ผู้สอนควรเลือกสื่อให้ตรงกับเนื้อหาและวิธีการสอน ต้องมีการจัดลำดับขั้นตอนการใช้สื่อให้เหมาะสม และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการใช้สื่อในขั้นนี้จะต้องเป็นสื่อที่เสนอความรู้อย่างละเอียดถูกต้องและชัดเจนแก่ผู้เรียน เช่นสไลด์แผนภูมิ วิดีทัศน์ เป็นต้น

3.3 ขั้นวิเคราะห์และฝึกปฏิบัติเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองนำความรู้ที่เรียนมาแล้วไปใช้แก้ปัญหาในขั้นฝึกหัดโดยการลงมือฝึกปฏิบัติเอง สื่อในขั้นนี้จึงเป็นสื่อที่เป็นประเด็นปัญหาให้ผู้เรียนได้ ขบคิด โดยผู้เรียนเป็นผู้ใช้สื่อเองมากที่สุดเช่น ภาพ บัตร ปัญหาสมมุติแบบฝึกหัด เป็นต้น

3.4 ขั้นสรุปบทเรียนเป็นการย้าย เนื้อหาบทเรียนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ขั้นสรุปควรใช้เวลาเพียงสั้นๆที่สรุปจึงควรครอบคลุมเนื้อหาสำคัญทั้งหมดเช่นแผนภูมิแผ่น โปร่งใส เป็นต้น

3.5 ขั้นประเมินผู้เรียนเป็นการทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนไปถูกต้องมากน้อยเพียงใดและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่สื่อในขั้นการประเมินนี้มักจะเป็นคำถามจากเนื้อหาบทเรียนโดยอาจมีภาพประกอบด้วยก็ได้

4. การประเมินผลการใช้สื่อการสอน

4.1 ประเมินการวางแผนการใช้สื่อเพื่อดูว่าสิ่งต่างๆที่วางไว้สามารถดำเนินไปตามแผนหรือไม่หรือเป็นไปเพียง ตามหลักการทฤษฎีแต่ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงจึงต้องเก็บรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อการแก้ไขปรับปรุงในการวางแผนครั้งต่อไปให้การใช้สื่อการสอนเกิดความสอดคล้องและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการใช้

4.2 ประเมินกระบวนการการใช้สื่อเพื่อดูว่าการใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนประสบปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรบ้างมี สาเหตุมาจากอะไรและมีการเตรียมการป้องกันไว้หรือไม่เช่นผู้เรียนได้ยินเสียงของสื่ออย่างชัดเจนทั่วถึง

4.3 ประเมินผลที่ได้จากการใช้สื่อเป็นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยตรงว่าเมื่อเรียนแล้วผู้เรียนสามารถบรรลุตาม วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้หรือไม่ และผลที่ได้นั้นเป็นไปตามเกณฑ์หรือต่ำกว่าเกณฑ์

วิทิต ศรีจอมแปง , ศิโรตม์ เดชะ , รุ่งลดาวัลย์ ยศสมแสน (2526,หน้า144 –149)ในการกระทำใดๆก็ตามเมื่อมีการนำเทคนิคต่างๆใช้ในกิจกรรมนั้นๆ ย่อมต้องมีความคิดหรือหลักการในการใช้เทคนิคนั้นๆโดยเฉพาะหลักการต่างๆที่เกิดจาก การค้นคว้าทดลองการใช้สื่อการสอนในขบวนการสอนนั้นก็เช่นเดียวกัน หากจะใช้ให้ได้ผลนั้นคือก่อนให้เกิดผลการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล ผู้ใช้สื่อการสอนก็ย่อมมีหลักการบางอย่างยึดถือไว้เป็นแนวทางในการกำหนดเทคนิคของการ ใช้สื่อการสอน ในการนำสื่อมาใช้เพื่อให้ทำงานร่วมกันให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนด้วยการพิจารณานำหลักการเรียน การสอนที่ยอมรับกันมาใช้อย่างเหมาะสมหลักการในการเลือกแนวการใช้สื่อนั้น มีอยู่หลายประการหลักการแต่ละหลักการนั้น ครูจะต้องเข้าใจอย่างดีและจะต้องมีความสามารถหลายประการที่จะทำให้หลักการนั้นได้รับการปฏิบัติหลักการต่างๆที่ ควรจะยึดในการเลือกและใช้สื่อการสอนมีดังนี้

1. การเลือกสื่อ (media selection) การเลือกสื่อจะต้องเริ่มต้นจากการกำหนดความมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในการสอนที่เด่นชัดและลักษณะของผู้เรียนกลุ่มนั้นเป็นฐานในการเลือกสื่อที่จะถูกเลือกนั้นวัตถุประสงค์ จะเป็นตัวชี้แนะว่าจะเลือกสื่ออะไร

2. หลักการเลือกสื่อ (principle of selection)ในการเลือกสื่อนั้น มีหลักถืออยู่ว่า “จงใช้สื่อที่จะทำให้บรรลุ จุดมุ่งหมายในการสอนอย่าง ดีที่สุด” ซึ่งจะต้องพิจารณาในด้านต่างๆหลายด้านเช่น

2.1 สื่อมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับจุดมุ่งหมายในการสอนและหัวข้อที่เรียน

2.2 เนื้อหาในสื่อนั้น มีระดับ ความยากง่ายเหมาะสมกับระดับความสามารถ

ของผู้เรียน

2.3 มีความเหมาะสมกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ทั้งในด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อม

2.4 มีความเหมาะสมในด้านค่าใช้จ่ายประหยัดแต่ให้คุณค่าในสื่อความหมาย

ได้

หลักในการใช้สื่อกับการเรียนการสอน

1. ก่อนที่จะนำสื่อการสอนจะต้องมีการสร้างความพร้อมให้แก่ นักเรียนอย่างพอเพียง

2. รายละเอียด ทั้งหลายอันเกี่ยวกับสถานะความสะดวกทางกายภาพ และภาวะของการใช้สื่อต้องนำมาเกี่ยวพันกันเพื่อให้ครูสามารถจัดการที่จะให้การใช้วัสดุและเครื่องมืออย่างปลอดภัย

3. ครูจะต้องแนะนำนักเรียนให้รู้จักมีปฏิกริยาและการกระทำที่เหมาะสมต่อการใช้สื่อนั้นคือการแนะนำนักเรียน ให้เกิดการกระทำ สนองตอบต่อสื่อที่เหมาะสม

4. ครูจะต้องมีหลักการประเมินผลทั้งในตัวเองและเทคนิคการใช้สื่อของครูตรวจประเมินผลความเหมาะสมของสื่อ

2.6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ทางผู้วิจัยได้ทำ การรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งของในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

อภิรดี สังขพันธ์ (2556)^{๑๗} ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา กฎหมายพาณิชย์โดยใช้สื่อPower Point ของนักเรียนระดับชั้นปวช2ปีที่. (แผนกวิชาธุรกิจค้าปลีก(วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ผลการศึกษาพบว่าดังนี้ความคิดเห็นเรื่องตัวอักษรและสีที่ใช้สื่อ ความหมายเข้าใจง่ายเฉลี่ยอยู่ระดับที่ 4.40 หมายถึงความพึงพอใจอยู่ในระดับมากรองลงมาความคิดเห็นเรื่องเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาเฉลี่ยอยู่ระดับที่4.26 หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากรองมาเรื่องเข้าใจเนื้อหาบทเรียนชัดเจนเฉลี่ยอยู่ระดับที่ 4.16 หมายถึงความพึงพอใจอยู่ในระดับมากรองมาเรื่องเนื้อหาน่าสนใจและมีความสัมพันธ์ต่อเนื้อกันเฉลี่ยอยู่ ระดับที่4.13 หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและอันดับสุดท้ายความคิดเห็นเรื่องสไลด์ใน การน าเสนอมีความเหมาะสมเฉลี่ยอยู่ระดับที่ 4.03 ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนด้าน ประสิทธิภาพ บทเรียนผ่านสื่อ Power Point รายวิชากฎหมายพาณิชย์ เฉลี่ยอยู่ระดับที่ 4.21 ทั้งนี้ สามารถสรุปความพึงพอใจของผู้เรียนด้านประสิทธิภาพบทเรียนผ่านสื่อ Power Point รายวิชา กฎหมายพาณิชย์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 หมายถึงความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

พฤทธิพล ชารี(2556)ได้ทำการวิจัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อ การเรียนรู้ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตเวียงเรือคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการเรียนรู้ใน ภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.87) ค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างกำลังคน ให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ).81 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 0.78) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการ และการบริการด้านการศึกษา 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ).69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.95) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.90) และยุทธศาสตร์ที่ 2 การสนับสนุน การเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ).51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.86) ตามลำดับ 2) สภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการเรียนรู้ ในภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “ปานกลาง” (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 1.05) ค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้าง กำลังคนให้มี ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ).93 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 0.94) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสนับสนุนการเรียนการสอน ด้วยการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ).91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.01) ยุทธศาสตร์ ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.05) และยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.85 ส่วน

^{๑๗} อภิรดี สังขพันธ์ (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักเรียน ระดับชั้น ปวช.ปี. ที่ 2 โดยใช้สื่อการ สอน PowerPoint. งานวิจัยในชั้นเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์

เบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.11) ตามลำดับ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทาง การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ 1) สถานศึกษาควรมีการจัดทำ แผนพัฒนาด้าน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามบริบทของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง 2) สถานศึกษาควรมีแผนพัฒนาระบบเครือข่ายรวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารให้มีความเหมาะสม 3) สถานศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรการเรียน การสอนทุกกลุ่มสาระ ที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการคิด วิเคราะห์ หรือการแก้ปัญหาด้วยการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร 4) สถานศึกษาควรมีการพัฒนาห้องปฏิบัติการกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน 5) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารกับครูและนักเรียน โดยผ่านระบบ เครือข่ายเว็บไซต์ของโรงเรียน 6) สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดชุมชนออนไลน์สร้างสังคม แห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิง สร้างสรรค์ เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และ 7) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ^{๑๘}

Nielsen, Valerie Anne (2001) ได้ศึกษาการใช้คอมพิวเตอร์ของครูผู้สอน เพื่อเป็น การส่งเสริมด้านการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียนระดับประถมศึกษาพบว่า การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ใน การศึกษา มีปัญหาความแตกต่างในการนำเสนอเกี่ยวกับการให้บริการใช้คอมพิวเตอร์การใช้ คอมพิวเตอร์ในการศึกษามีน้อย ด้วยภาระงานหน้าที่ของผู้ใช้ไม่เหมาะสม ต้องการเวลาฝึกฝน เป็น สำคัญ ทุนส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนางานมีน้อย พร้อมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนด้านเทคนิค มีความ ชัดแย้งและข้อสัญญาที่ได้ผูกมัดเพิ่มขึ้นนั้น เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ขาดการสนับสนุน ด้าน เอกสารและมีข้อขัดแย้งกันอีกมาก

Edstrom, Rolf (2002) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ในเรื่องการขยายขอบเขตของห้องเรียนและลดการติดต่อสื่อสารในการเรียน ทางไกลให้สั้นเข้า โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้าช่วยสนับสนุน ผลการวิจัย พบว่า การปฏิรูปอย่างจริงจังในระหว่างปี 1990 เป็นผลกระทบที่สำคัญมากต่อการศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษาในประเทศสวีเดน การเรียนการสอนได้ปรับเปลี่ยนจากวิธีการแบบดั้งเดิม (Traditional Teaching Methods) สู่วิธีการสอนแบบเน้นการเรียนรู้ตามความพอใจของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ โดย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าในการเรียนการสอนมากขึ้น ครูผู้สอนจำนวนมาก ได้รับการ ฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การใช้โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ในการเรียนการสอนช่วยลดจำนวนชั่วโมงสอนแบบดั้งเดิมลงถึงร้อยละ 35-40 ครูผู้สอน และนักเรียน ได้วางแผนทำงานร่วมกันและนักเรียนได้ปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ของเขาอย่างมี ความเป็นอิสระ เต็มที่ ครูผู้สอนมีบทบาททำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม มากกว่าเป็นผู้สอนทั้งอยู่ในห้องเรียนหรือผ่านทางอินเทอร์เน็ต การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บนพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอนมากขึ้น โดยการ

^{๑๘} พงษ์เทพ ชาติ. (2556). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตเวียง เรือคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. รายงานการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยลดการใช้เวลาในการสอนของครูในห้องเรียนให้น้อยลง แต่เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากขึ้น^{๑๙}

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการเรียนรู้หรือเทคโนโลยีเพื่อ การเรียนการสอนในการจัดการเรียนรู้พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มีการใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ เช่น สื่อคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะต่าง ๆ รวมทั้งเจตคติในการเรียน และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจ ในการเรียนของนักเรียน ฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่าสื่อเทคโนโลยีสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่ส่งเสริม การเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีช่วยให้นักเรียนสามารถสื่อสาร สืบค้นข้อมูล มีปฏิสัมพันธ์กันได้ง่าย ซึ่งถ้าหากผู้สอนสามารถนำสื่อเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน จะทำให้ครูสามารถ ถ่ายทอด เนื้อหาความรู้สอนเสริมหรือฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น

^{๑๙} Nielsen, Valerie Anne. (2001). The intergration of information technology into the elementary school curriculum : Focus on computer contact Teachers. Dissertation Abstracts international. 172-A

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ”การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่” นี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถาม ด้วยการใช้กระบวนการเรียนการสอนรูปแบบใช้สื่อสารสนเทศ เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะของผู้เรียนในการเรียนรู้ ซึ่งได้ใช้วิธีการเปิดรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องด้วยคำถามปลายเปิด เป็นไปตามหลักการทางสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

- 3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4. การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาวิชารัฐศาสตร์ ที่ศึกษาในรายวิชาการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 25 รูปคน/ โดยการเปิดตารางสำเร็จของของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)^{๒๐}

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ลักษณะเครื่องมือ และการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

- 1.ศึกษาหลักการ และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน สื่อสารสนเทศ จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.วัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
- 3.นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่อผู้เชี่ยวชาญ ประกอบ,ผศ.ดร.อรอนงค์ ววงค์ ผศ.ชลธิชา จิรภัคพงศ์ และ ผศ.ดร.สมจิต ขอนวงค์ เพื่อตรวจสอบตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์ของการวิจัยกับรายการข้อคำถาม (Item – Objective Congruence Index : IOC) และปรับปรุงแก้ไข
- 4.นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลอง(Try Out) ใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 ชุดเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

^{๒๐} บุญชม ศรีสะอาด .การวิจัยเบื้องต้น7 พิมพ์ครั้งที่ .. กรุงเทพฯ.สุวีริยาสาส์น :(2545). หน้า 43

6ปรับปรุงแก้ไข .

7.จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากร

32..1 ลักษณะเครื่องมือ

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาวิชารัฐศาสตร์ที่ศึกษาในรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1 ตอนที่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบการเลือกตอบ (Check list)

2 ตอนที่ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาวิชารัฐศาสตร์ในรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ปีการศึกษา 2563 ซึ่งมีลักษณะเป็น มาตรการส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3 ตอนที่ คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนรูปแบบมีส่วนร่วม

32..2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้ .1

2. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ ต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ,ผศ.ดร.อรอนงค์ วุวงศ์ ผศ.ชลธิชา จิรภัคพงศ์ และ ผศ.ดร.สายัณห์ อินันใจ เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ 3. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และข้อเสนอแนะกลับมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งแล้วให้ที่ปรึกษาตรวจสอบ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(Index of Item Objective Congruence : IOC) = 0.05 ขึ้นไปตามสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้องสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

จากคำถามจำนวน 15 ข้อ ใช้ได้ทั้งหมดจำนวน 15 ข้อ ซึ่งข้อคำถามมีค่า IOC = 1.00 แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) นิสิตนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ก่อนการทำวิจัย 1 เดือน จำนวน 25 คนเมื่อได้แบบสอบถามกลับมาแล้วนำผลที่ได้ไปหาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้

เมื่อ	α	=	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	n	=	จำนวนข้อในแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	=	ผลรวมของค่าคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S^2	=	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ผลจากการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.9013 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้ .4ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการเพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ก.เชิงปริมาณ

1.การรวบรวมเอกสาร รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

2.ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลจาก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ และได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล

3.ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 25 ชุด ไปแจกนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ในรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย

โดยแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 25 คน และได้เก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้วด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละเปอร์เซ็นต์ แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวัดค่าตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปรความหมายค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \end{aligned}$$

สามารถแบ่งคะแนนค่าเฉลี่ยได้ 5 ระดับ แต่ละระดับมีขนาดระยะช่วงกว้างระดับเท่ากับ 0.80 ได้ดังนี้

1 ค่าเฉลี่ยระหว่าง.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล โดยการจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา และวิธีการเรียน โดยใช้สถิติความถี่ (Frequency)และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ โดยสถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย จากแบบสอบถามทั้งหมด 15 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา และวิธีการเรียน โดยสถิติการทดสอบค่าที่ (t-test)การทดสอบด้วยและ ความแปรปรวนทางเดียวF-test (One - way ANOVA)

ตอนที่4 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหา การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ โดยการแจกแจงความถี่ และ(Frequency) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัยซึ่งได้แก่

1. สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) สถิติตค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage)^{๒๑}

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ

$$\begin{aligned} P &= \text{ค่าร้อยละ} \\ X &= \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \\ N &= \text{จำนวนประชากร} \end{aligned}$$

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean)^{๒๒}

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ

$$\begin{aligned} \bar{x} &= \text{ค่าเฉลี่ย} \\ \sum X &= \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม} \\ N &= \text{จำนวนประชากร} \end{aligned}$$

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ

$$\begin{aligned} S.D. &= \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \\ \sum fx &= \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ} \\ N &= \text{จำนวนประชากร} \end{aligned}$$

^{๒๑} นิภา เมธาวิชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.(2543). หน้า 128

^{๒๒} ส่งศรี ชมพวงศ์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยนครศรีธรรมราช.(2547). หน้า 55

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้แก่ สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สถิติที่ทดสอบ (t-test) ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้มี 2 กลุ่ม และในการเปรียบเทียบของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิดทางเดียว (ONE WAY ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Fisher's LSD

1. การทดสอบสมมติฐาน (t-test)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ

- t = ค่าที่ - เทสต์ (t- test Independent) โดยที่ df = n1+ n2-2
 \bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F-test)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

SS) แทนผลโดยรวมกำลังสองSum of Square(
MS) แทนค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองMean Square(
Sig) แทนระดับนัยสำคัญทางสถิติSignificances (
*	แทนนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ สถานภาพ อายุ การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา และวิธีการเรียน โดยใช้สถิติความถี่)Frequency(ค่าร้อยละ)Percentageและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศทั้ง 3 ด้านใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย \bar{X} (และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)S.D.(

ตอนที่3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยใช้การทดสอบค่า) t-testและทดสอบความแปรปรวนทางเดียว(One - way ANOVA)

ตอนที่4 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหา การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ โดยการแจกแจงความถี่)Frequency (นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3.

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 1 ตอนที่

ได้แก่ นิสิตสาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต ที่เรียนรายวิชา ในการวิจัยเรื่องนี้กลุ่มตัวอย่างที่วิจัยสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ซึ่งมีข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา วิธีการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 1. แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปนิสิต สาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต ที่เรียนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
บรรพชิต	8	32.0
คฤหัสถ์	17	68.0
รวม	25	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า 1. นิสิตสาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิตที่เรียนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ส่วนมาก เป็นคฤหัสถ์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 และบรรพชิต 8 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0

ตารางที่ 4 2. แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปนิสิต สาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต ที่เรียนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 - 30 ปี	18	72
31 - 40 ปี	7	28
41 ปี ขึ้นไป	-	-
รวม	25	100

จากตารางที่ 4 พบว่า 2. นิสิตสาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต ที่เรียนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ส่วนมาก อายุ 20-30 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 72 รองลงมา อายุ 31-40 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 28 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 3. แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของนิสิต สาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต ที่เรียนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา

การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ครั้ง	3	12
5 - 10 ครั้ง	3	12
มากกว่า 10 ครั้ง	19	76
รวม	25	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นิสิตสาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต ที่เรียนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ส่วนมากการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษาจำนวนมากว่า 10 ครั้ง/จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 76. และรองลงมาน้อยกว่า 5 ครั้งและ 5-10 ครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12

ตารางที่ 4. แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต ที่เรียนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย จำแนกตามวิธีการเรียน

วิธีการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียน	22	88
ร่วมสัมมนา	2	8
เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์	1	4
รวม	25	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นิสิตสาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต ที่เรียนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ส่วนมากใช้ศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียนจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 88 รองลงมา ร่วมสัมมนาเป็นจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8 และน้อยสุด เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ 2 ตอน ที่ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบน (มาตรฐาน) S.D แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังตาราง (ต่อไป)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน

ด้านที่	การพัฒนาการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D	แปลผล
1	ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน	4.02	0.60	มาก
2	ด้านรูปแบบและการนำเสนอ	4.03	0.61	มาก
3	ด้านพัฒนาการเรียนรู้อิสระ	4.07	0.58	มาก
	รวม	4.04	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.6. พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศโดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ใน ระดับมาก เมื่อ

พิจารณาโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ด้านพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.07 รองลงมา ด้านรูปแบบและการนำเสนอมีค่าเฉลี่ย 4.03 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 4.02 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 6.แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน

ข้อที่	ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D	แปลผล
1	การใช้สื่อสารสนเทศในการพัฒนาการเรียนการสอนการเรียนรู้	4.16	0.74	มาก
2	การส่งกิจกรรมผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม	3.88	0.78	มาก
3	การใช้สื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจและสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้	4.00	0.70	มาก
4	การใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายประกอบการสอน	4.04	0.78	มาก
5	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการประกอบการเรียนการสอนการเรียนรู้	4.04	0.67	มาก
	รวม	4.02	0.60	มาก

จากตารางที่ 46. พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 การใช้สื่อสารสนเทศในการพัฒนาการเรียนการสอนการเรียนรู้ รองลงมา ข้อที่ 4 และ ข้อที่ 5 และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ข้อที่ 2 การส่งกิจกรรมผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม ตามลำดับ

ตารางที่ 4 7.แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านรูปแบบและการนำเสนอ

ข้อที่	ด้านรูปแบบและการนำเสนอ	\bar{X}	S.D	แปลผล
1	สื่อการสอนทันสมัย เหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา	4.16	0.74	มาก
2	กิจกรรมส่วนใหญ่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้กับรายวิชาที่เรียน	3.88	0.66	มาก
3	การทำกิจกรรมเป็นระยะๆ ทำให้สามารถศึกษาเอกสารประกอบการเรียนได้อย่างสม่ำเสมอมากขึ้น	3.88	0.88	มาก
4	การใช้สื่อการเรียนการสอนมาใช้ได้อย่างสอดคล้องกับบทเรียนและกระบวนการเรียนการสอน	4.04	0.73	มาก
5	ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการบรรยายอภิปรายเนื้อหา ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	4.20	0.57	มาก
รวม		4.03	0.61	มาก

จากตารางที่ 47. พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านรูปแบบและการนำเสนออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 5 ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการบรรยายอภิปรายเนื้อหา ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น รองลงมา ข้อที่ 1 สื่อการสอนทันสมัย เหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ข้อที่ 2 กิจกรรมส่วนใหญ่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้กับรายวิชาที่เรียนและ ข้อที่ 3 การทำกิจกรรมเป็นระยะๆ ทำให้สามารถศึกษาเอกสารประกอบการเรียนได้อย่างสม่ำเสมอมากขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ 48. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านพัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต

ข้อที่	ด้านพัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต	\bar{X}	S.D	แปลผล
1	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้	4.04	0.67	มาก
2	การทำกิจกรรมที่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ เรียนรู้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นเพื่อให้เกิดพัฒนา	3.88	0.66	มาก
3	สื่อสามารถสร้างองค์ความรู้ให้เกิดความเข้าใจต่อการเรียนการสอน	3.90	0.73	มาก
4	หลังจากใช้ยาเสพติดมีผลกระทบกับการยอมรับของชุมชนที่อาศัย	4.12	0.66	มาก
5	กิจกรรมที่ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง	4.36	0.70	มากที่สุด
รวม		4.07	0.58	มาก

4.8 จากตารางที่ พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านพัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 5 กิจกรรมที่ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง รองลงมา ข้อที่ 4 หลังจากใช้ยาเสพติดมีผลกระทบกับการยอมรับของชุมชนที่อาศัย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 2 การทำกิจกรรมที่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ เรียนรู้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นเพื่อให้เกิดพัฒนา ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2กลุ่ม ในเรื่อง สถานภาพ และการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา ใช้สถิติ F-test) One-way ANOVAในการทดสอบ (บทความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2กลุ่ม ในเรื่อง อายุ การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา และวิธีการเรียน ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 00.5 จะเปรียบเทียบโดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

1 สมมติฐานที่นิสิตที่มีสถานภาพต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1 ใช้สถิติ t-test คือ กลุ่มตัวอย่าง 2กลุ่ม มีความเป็นอิสระต่อกัน ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 00.5 และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวมจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บรรพชิต	8	3.86	0.67	มาก
คฤหัสถ์	17	4.12	0.49	มาก
รวม	25	3.99	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.9 การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวมจำแนกตามสถานภาพ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4 10.แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	\bar{X}	S.D	t	Sig(2)_tailed(
บรรพชิต	8	3.86	0.67	1.08	0.28
คฤหัสถ์	17	4.12	0.49		

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ที่มีสถานภาพต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอน โดยรวม จำแนกตามสถานภาพไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 11.แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บรรพชิต	8	3.80	0.69	มาก
ชาย	17	4.12	0.56	มาก
รวม	25	3.96	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอนจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	\bar{X}	S.D	t	Sig2)_tailed(
บรรพชิต	8	3.80	0.69	1.28	0.21
หญิง	17	4.12	0.56		

จากตารางที่ 4.12 พบว่าการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอนจำแนกตามสถานภาพไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อด้านการรูปแบบและการนำเสนอ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บรรพชิต	8	3.82	0.68	มาก
คฤหัสถ์	17	4.12	0.56	มาก
รวม	25	3.97	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อรูปแบบและการนำเสนอ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อด้านการพัฒนารูปแบบและการนำเสนอ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	\bar{X}	S.D	t	Sig2)_tailed(
บรรพชิต	8	3.82	0.68	1.17	0.25
คฤหัสถ์	17	4.12	0.56		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นิสิตที่มีสถานภาพต่างกันการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านรูปแบบและการนำเสนอ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 415. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บรรพชิต	8	3.97	0.74	มาก
คฤหัสถ์	17	4.11	0.51	มาก
รวม	25	4.04	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า นิสิต มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ความคิดเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 416. แสดงการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านความคิดเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	\bar{X}	S.D	t	Sig2) _tailed(
บรรพชิต	8	3.97	0.74	0.56	0.58
หญิง	17	4.11	0.51		

จากตารางที่ 4.16 พบว่า นิสิตที่มี สถานภาพ ต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านความคิดเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2 ใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวน (แบบทางเดียว) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 29 กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น 5% ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 00.5 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 00.5 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ การบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 417. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศโดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
20 - 30 ปี	18	4.12	0.51	มาก
31 - 40 ปี	7	3.81	0.64	มาก
รวม	25	4.04	0.55	มาก

จากตารางที่ 417. พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยผู้ที่มีอายุ 20-30 ปี มีการพัฒนา มากกว่าผู้ที่มีอายุ 31 – 40 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 418. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS.	df	MS.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.37	16	0.21	1.01	0.52
ภายในกลุ่ม	1.66	8	0.20		
รวม	5.04	24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.5

จากตารางที่ 4.18 พบว่า นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 419. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อการพัฒนาด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
20 - 30 ปี	18	4.07	0.61	มาก
31 - 40 ปี	7	3.88	0.62	มาก
รวม	25	4.02	0.60	มาก

จากตารางที่ 419. พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อการพัฒนาด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน

จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยผู้ที่มีอายุ 2030 - ปี มีการพัฒนามากกว่าผู้ที่มีอายุ 3140 - ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 420. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.74	10	0.27	1.66	0.18
ภายในกลุ่ม	2.30	14	0.16		
รวม	5.04	24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.5

จากตารางที่ 4.20 พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อด้านรูปแบบและการนำเสนอ จำแนกตามอายุ จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 42.1 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศด้านพัฒนาการเรียนรู้อิสระตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
20 - 30 ปี	18	4.17	0.52	มาก
31 - 40 ปี	7	3.80	0.69	มาก
รวม	25	4.07	0.58	มาก

จากตารางที่ 42.1 พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศด้านพัฒนาการเรียนรู้อิสระตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยอายุ 20-30 ปี มีการพัฒนามากกว่าอายุ 31-40 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4 22. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา
ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศด้านพัฒนาการเรียนรู้อี
สื่อสารสนเทศ จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	1.65	9	0.18	0.81	0.60
ภายในกลุ่ม	3.38	15	0.22		
รวม	5.04	24			

จากตารางที่ 4.22 นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหา
การเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศด้านพัฒนาการเรียนรู้อีสื่อสารสนเทศ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 นิสิตที่มีการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา ต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอน
รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2 ใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวน (แบบ
ทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น
ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 00.5 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
00.5 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) และนำเสนอในรูปตารางประกอบ การ
บรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 417. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และมีการพัฒนาการเรียนการสอน
รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลโดยรวม
จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา

การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	S.D	แปลผล
น้อยกว่า 5 ครั้ง	3	4.37	0.10	มากที่สุด
5 ครั้ง 10 -	3	3.66	0.40	มาก
10 ครั้งขึ้นไป	19	4.04	0.59	มาก
รวม	25	4.04	0.55	มาก

จากตารางที่ 417. พบว่า นิสิตมีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมือง
การปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลโดยรวม จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา อยู่
ในระดับมาก โดยการเข้าเรียนต่อภาค น้อยกว่า 5 ครั้ง มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนมากที่สุด

ตารางที่ 418. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา
ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลโดยรวม จำแนกตาม
การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	8.76	26	0.54	1.46	0.30
ภายในกลุ่ม	3.00	8	0.37		
รวม	11.76	24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.5

จากตารางที่ 4.18 พบว่า นิสิตมีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลโดยรวม จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 419. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา

การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	S.D	แปลผล
น้อยกว่า 5 ครั้ง	3	4.60	0.20	มากที่สุด
5 ครั้ง 10 -	3	3.53	0.46	มาก
10 ครั้งขึ้นไป	19	4.01	0.60	มาก
รวม	25	4.02	0.60	มาก

จากตารางที่ 419. พบว่า นิสิตมีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก โดยน้อยกว่า 5 ครั้ง มีผลมากที่สุดครั้ง 10 - 5 และ 10 ครั้งขึ้นไปตามลำดับ

ตารางที่ 420. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา
ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านเนื้อหาและระบบการ
เรียนการสอน จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS.	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3.22	9	0.35	0.63	0.75
ภายในกลุ่ม	8.53	15	0.56		
รวม	11.76	24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.5

จากตารางที่ 420. พบว่า นิสิตมีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 42.1 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านรูปแบบและการนำเสนอ จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา

การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	S.D	แปลผล
น้อยกว่า 5 ครั้ง	3	4.53	0.23	มากที่สุด
5 ครั้ง 10 –	3	3.66	0.50	มาก
10 ครั้งขึ้นไป	19	4.01	0.63	มาก
รวม	25	4.03	.61	มาก

จากตารางที่ 42.1 พบว่า นิสิตมีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านรูปแบบและการนำเสนอ อยู่ในระดับมาก โดยน้อยกว่า 5 ครั้ง มากที่สุด รองลงมา 10 ครั้งขึ้นไป และ 5 ครั้ง 10 – ตามลำดับ

ตารางที่ 42.2. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านรูปแบบและการนำเสนอ จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3.56	9	0.35	0.63	0.75
ภายในกลุ่ม	8.53	15	0.56		
รวม	11.76	24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า นิสิตมีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 423. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ จำแนกการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา

การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	S.D	แปลผล
น้อยกว่า 5 ครั้ง	3	4.00	0.00	มาก
5 ครั้ง 10 -	3	3.80	0.34	มาก
10 ครั้งขึ้นไป	19	4.12	0.65	มาก
รวม	25	4.07	0.58	มาก

จากตารางที่ 423. พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก โดย 10 ครั้งขึ้นไป มากกว่า 4.12 น้อยกว่า 5 ครั้ง 4.12 และ 53 ครั้ง 10 - .80 ตามลำดับ

ตารางที่ 424. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศ จำแนกการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	4.23	9	0.47	0.93	0.52.
ภายในกลุ่ม	7.52	15	0.50		
รวม	11.76	24			

จากตารางที่ 4.24 พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านพัฒนาการเรียนรู้สื่อสารสนเทศจำแนกการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 นิสิตที่มีวิธีการเรียน ต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 3 ใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวน (แบบทางเดียว) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 29 กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น 5% ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 00.5 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 00.5 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ การบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 425. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลโดยรวม จำแนกตามวิธีการเรียน

วิธีการเรียน	จำนวน	\bar{X}	S.D	แปลผล
ศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียน	22	3.99	0.57	มาก
ร่วมสัมมนา	2	4.36	0.14	มากที่สุด
เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์	1	4.53	-	มากที่สุด
รวม	25	4.04	0.55	มาก

จากตารางที่ 425. พบว่า พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม จำแนกตามวิธีการเรียน อยู่ในระดับมาก โดยเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ มีพัฒนาการมากที่สุด ร่วมสัมมนา และศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียนตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 แสดงการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลโดยรวม จำแนกตามวิธีการเรียน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.51	2	0.25	0.81	0.45
ภายในกลุ่ม	6.92	22	0.31		
รวม	7.43	24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.5

จากตารางที่ 4.26 พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.5

ตารางที่ 427. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลต่อวิธีการเรียน จำแนกตามด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน

วิธีการเรียน	จำนวน	\bar{X}	S.D	แปลผล
ศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียน	22	3.94	0.60	มาก
ร่วมสัมมนา	2	4.50	0.14	มากที่สุด
เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์	1	4.80	-	มากที่สุด
รวม	25	4.09	0.71	มาก

จากตารางที่ 427. พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลต่อวิธีการเรียน ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน อยู่

ในระดับมาก โดยเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์,ร่วมสัมมนา อยู่ในระดับมากที่สุด และศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 428. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีผลการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชา สัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อวิธีการเรียน ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน จำแนกตามวิธีการเรียน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	1.19	2	0.69	1.71	0.20
ภายในกลุ่ม	7.63	22	0.34		
รวม	7.43	24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.5

จากตารางที่ 4.28 พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อวิธีการเรียน ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.5

ตารางที่ 429. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลต่อวิธีการเรียน จำแนกตามด้านรูปแบบและการนำเสนอ

วิธีการเรียน	จำนวน	\bar{X}	S.D	แปลผล
ศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียน	22	3.96	0.61	มาก
ร่วมสัมมนา	2	4.60	0.28	มากที่สุด
เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์	1	4.40	-	มากที่สุด
รวม	25	4.03	0.61	มาก

จากตารางที่ 429. พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลต่อวิธีการเรียน ด้านรูปแบบและการนำเสนอ อยู่ในระดับมาก โดยร่วมสัมมนา , เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมากที่สุด และศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 430. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อวิธีการเรียน ด้านรูปแบบและการนำเสนอ จำแนกตามวิธีการเรียน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.88	2	0.44	1.20	0.31
ภายในกลุ่ม	8.05	22	0.36		
รวม	8.93	24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.5

จากตารางที่ 430 พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อวิธีการเรียน ด้านรูปแบบและการนำเสนอ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 43.1 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลต่อวิธีการเรียน จำแนกตามด้านพัฒนาการเรียนรู้อิงสื่อสารสนเทศ

วิธีการเรียน	จำนวน	\bar{X}	S.D	แปลผล
ศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียน	22	4.06	0.62	มาก
ร่วมสัมมนา	2	4.00	0.00	มาก
เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์	1	4.40	-	มากที่สุด
รวม	25	4.07	0.58	มาก

จากตารางที่ 43.1 พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลต่อวิธีการเรียน ด้านพัฒนาการเรียนรู้อิงสื่อสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก โดย เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์, ศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด และร่วมสัมมนา ตามลำดับ

ตารางที่ 43.2.แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีแปรปรวน ผลการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อวิธีการเรียน ด้านพัฒนาการเรียนรู้อิงสื่อสารสนเทศ จำแนกตามวิธีการเรียน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.12	2	0.06	0.16	0.85
ภายในกลุ่ม	8.11	22	0.36		
รวม	8.23	24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.5

จากตารางที่ 4.32 พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลต่อวิธีการเรียน ด้านด้านพัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 433. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	สถิติทดสอบ	โดยรวม	ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน	ด้านรูปแบบและการนำเสนอ	ด้านพัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต
1. สถานภาพ	t-test	0.28	0.21	0.25	0.58
2. อายุ	F-test	0.52	0.18	0.60	0.75
3. การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา	F-test	0.30	0.75	0.75	0.52
4. วิธีการเรียน	F-test	0.45	0.20	0.31	0.85

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 433. สรุปได้ว่าการทดสอบสมมติฐานของ การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ซึ่งข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา วิธีการเรียน ไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายเปิดสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ในรูปแบบประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 434. แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะและการปรับปรุง การพัฒนาการเรียนการสอน รายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	การปรับปรุง	ความถี่
1.ควรมีกิจกรรมมีความหลากหลาย. ในด้านการนำเสนอสื่อที่นำมาทำการสอนที่พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	11	1.น่าจะมีห้องเรียนที่มีอุปกรณ์. สื่อสารสนเทศทันสมัยและเพียงพอต่อการเรียนการสอน	14
2.มีความกระตือรือร้นต่อสิ่งที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน	4	2.อยากให้มีการตรวจแบบฝึกหัดให้เร็วขึ้นเพื่อนำมาแก้ไขได้เร็วขึ้น	7
3.การทำกิจกรรมผ่านการใช้สื่อผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้เรียนรู้มากขึ้น	4	3.ควรมีเจ้าหน้าที่ระบบITมาคอยแก้ปัญหาระบบอินเทอร์เน็ตให้เร็วขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่	2
4.การทำกิจกรรมผ่านสื่อเป็นระยะ. จะทำให้สามารถศึกษาเอกสารประกอบชุดรายวิชาอย่างสม่ำเสมอ	6		
รวม	25	รวม	23

จากตารางที่ 4พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะปัญหาและ 55.การปรับปรุง การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ มีผลสรุปดังนี้

สรุปข้อเสนอแนะเป็น 2ประเด็นดัง นี้

ประเด็นที่ 1 ข้อเสนอที่มีการเสนอแนะมากที่สุด 1. ควรมีกิจกรรมมีความหลากหลายในด้านการนำเสนอสื่อที่นำมาทำการสอนที่พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ประเด็นที่ 2แนวทาง การปรับปรุงที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุด คือ 1.น่าจะมีห้องเรียนที่มี. อุปกรณ์สื่อสารสนเทศทันสมัยและเพียงพอต่อการเรียนการสอน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ” ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด ในการศึกษาขอบเขตเนื้อหาในการวิจัย รวมถึงการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้ การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

2. เพื่อประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

3. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาวิชารัฐศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ในภาค ปีการศึกษา 2563 จำนวน 25 รูปคน ที่เรียนในรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทยของ/นิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน 2) ด้านรูปแบบและการนำเสนอ 3) ด้านพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ สื่อสารสนเทศ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่า t-test และ F-test (One-way ANOVA) สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว สรุปผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

5.1สรุป

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

51. สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นคฤหัสถ์มากกว่าบรรพชิต โดยมีคฤหัสถ์จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 68 และบรรพชิต จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 32 มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 72 รองลงมา มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 28 ส่วนมากรับเข้าเรียนต่อภาคการศึกษาจำนวนมากกว่า 10 ครั้งจำนวน/ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 76

และรองลงมาน้อยกว่า 5 ครั้งและ 5-10 ครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12 ส่วนมากใช้ศึกษาค้นคว้า
ในชั้นเรียนจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 88 รองลง มา ร่วมสัมมนาเป็นจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ
8 และน้อยสุด เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4

.5.1.2 พัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยรวม และจำแนกในแต่ละด้าน

ผลการวิจัยพบว่าโดยใช้สื่อสารสนเทศโดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณา
โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ด้านพัฒนาการเรียนรู้อ
สื่อสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.07 รองลงมา ด้านรูปแบบและการนำเสนอมีค่าเฉลี่ย 4.03 และด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 4.02 ตามลำดับ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า

ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ
ตามค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 การใช้สื่อสารสนเทศในการพัฒนาการเรียนรู้อ
เรียนรู้อ รองลงมา ข้อที่ 4 และ ข้อที่ 5 และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ข้อที่ 2 การส่งกิจกรรมผ่านทางเครือข่าย
อินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม ตามลำดับ

ด้านรูปแบบและการนำเสนออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับตาม
ค่าเฉลี่ย โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ 5 ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการบรรยาย
อภิปรายเนื้อหา ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น รองลงมา ข้อที่ 1 สื่อการสอนทันสมัย
เหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ข้อที่ 2 กิจกรรมส่วนใหญ่กระตุ้นให้เกิด
การเรียนรู้กับรายวิชาที่เรียนและ ข้อที่ 3 การทำกิจกรรมเป็นระยะๆ ทำให้สามารถศึกษาเอกสาร
ประกอบการเรียนได้อย่างสม่ำเสมอมากขึ้นตามลำดับ

ด้านพัฒนาการเรียนรู้อสื่อสารสนเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย โดย
พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ 5 ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการบรรยายอภิปรายเนื้อหา
ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น รองลงมา ข้อที่ 1 สื่อการสอนทันสมัย เหมาะสมกับ
กระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ข้อที่ 2 กิจกรรมส่วนใหญ่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
กับรายวิชาที่เรียนและ ข้อที่ 3 การทำกิจกรรมเป็นระยะๆ ทำให้สามารถศึกษาเอกสารประกอบการ
เรียนได้อย่างสม่ำเสมอมากขึ้นตามลำดับ

51.3. การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชา
สัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบ
ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ในเรื่อง สถานภาพ และ การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา ใช้สถิติ F-
test) One-way ANOVA ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง (
ของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ในเรื่อง อายุ การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา และวิธีการเรียน ถ้าพบความ
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 00.5 จะเปรียบเทียบโดยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) มี
รายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นิสิตที่มีสถานภาพต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า นิสิตที่มีสถานภาพต่างกันมีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ด้านรูปแบบและการนำเสนอ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า โดยจำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยผู้ที่มีอายุ 20-30 ปี มีการพัฒนา มากกว่าผู้ที่มีอายุ 31 – 40 ปี ตามลำดับไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 นิสิตที่มีการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา ต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า นิสิตมีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลโดยรวม จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยการเข้าเรียนต่อภาค น้อยกว่า 5 ครั้งมีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนมากที่สุด ไม่แตกต่างกัน

4 สมมติฐานที่ 4 นิสิตที่มีวิธีการเรียน ต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม จำแนกตามวิธีการเรียน อยู่ในระดับมาก โดยเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ มีพัฒนาการมากที่สุด ร่วมสัมมนา และศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียนตามลำดับ ไม่แตกต่างกัน

5.1.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อเสนอที่มีการเสนอแนะมากที่สุด 1. ควรมีกิจกรรมมีความหลากหลายในด้านการนำเสนอสื่อที่นำมาทำการสอนที่พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ประเด็นที่ 2 แนวทางการปรับปรุงที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุด คือ 1.น่าจะมีห้องเรียนที่มีอุปกรณ์สื่อสารสนเทศทันสมัยและเพียงพอต่อการเรียนการสอน

52. อภิปรายผล

ผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลของ ผู้วิจัยที่นำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

5.2.1 การศึกษาวิเคราะห์ การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ

วิธีการสอนแบบปกติ เป็นวิธีสอนที่ใช้กับผู้เรียนจำนวนมากได้ เป็นวิธีสอนที่สะดวก ไม่ยุ่งยาก และเป็นวิธีสอนที่ถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้มาก ส่วนข้อจำกัดได้แก่ เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนมีบทบาทน้อย จึงอาจทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจในการบรรยาย เป็นวิธีสอนที่อาศัยความสามารถของ

	<p>3 สื่อช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม . การเรียนรู้</p> <p>4 ระหว่างผู้ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดี . เรียนด้วยตนเองและกับผู้สอนด้วย</p> <p>5 สร้างเสริมลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้า . หาความรู้</p> <p>6 ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ .</p> <p>7 การใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆประกอบการ . เรียนการสอน เป็นการช่วยให้บรรยากาศ ในการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น</p> <p>8 ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอน .</p>	<p>ชัดเจน</p> <p>4 เรียงลำดับและกลับภาพผิดๆ . ถูก</p> <p>5 คำพูดกับภาพไม่ตรงกัน .</p> <p>6 ภาพไม่สัมพันธ์กับผู้ชม .</p> <p>7 มีแสงสว่างจ้าปรากฏบนจอ .</p> <p>8 ผู้พูดหันหลังให้ผู้ชมมากเกินไป .</p>
--	--	---

5.2.2 การวิเคราะห์การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ดั่งนี้จำแนกเป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอนพบว่า นิสิตมีพัฒนาการด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอนเด็กโดยรวม อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า นิสิตมีพัฒนาการด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน ซึ่งมีผลทำให้ การเรียนการสอน โดยพัฒนาการ การใช้สื่อสารสนเทศในการพัฒนาการเรียน การเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทำให้มีความน่าสนใจและสามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้น^{๒๕} ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า การส่งกิจกรรมผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม อภิปรายได้ว่า การส่งกิจกรรมหรือส่งการบ้านผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต มีข้อจำกัดด้านการส่งสัญญาณ เพราะบางพื้นที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต จึงไม่สามารถรับส่งข้อมูลได้

ด้านรูปแบบและการนำเสนอ พบว่า นิสิตมีพัฒนาการมีรูปแบบและการนำเสนออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการบรรยายอภิปรายเนื้อหา ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น^{๒๖} ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ว่า การทำกิจกรรมเป็นระยะๆ ทำให้สามารถศึกษาเอกสารประกอบการเรียนได้อย่างสม่ำเสมอมากขึ้น เนื่องด้วยระยะเวลาการเรียน ในรายวิชาค่อนข้างน้อยเกินไปสำหรับการนำเสนอในรูปแบบระบบการใช้สื่อสารสนเทศ

ด้านพัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต พบว่า นิสิตมีพัฒนาการมีผลต่อ พัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 5 กิจกรรมที่ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นการจัดการบรรยากาศ จัดกิจกรรม จัดสื่อ จัดสถานการณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การทำกิจกรรมที่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ เรียนรู้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นเพื่อให้เกิดพัฒนา เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา ต้องเป็นกิจกรรมที่ท้าทายความคิดของ

^{๒๕} ประดิษฐ์ อปรมย์,ทักษะการใช้สื่อการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต.(๒๕๕๐).หน้า ๑๗๖-๑๗๗

^{๒๖} สิริยา ทับตัน ,วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๗

ผู้เรียน สามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดการเคลื่อนไหว ต้องเป็นเรื่องที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไปทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกที่จะคิด

5.2.3 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ พบว่า นิสิต ที่มี สถานภาพ อายุ การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา และวิธีการเรียน มีผลต่อพัฒนาการ โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ตามลำดับ ดังนี้

1) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นิสิตที่มีสถานภาพต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่าการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ที่มีสถานภาพต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอน โดยรวม จำแนกตามสถานภาพไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า นิสิตทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ ต่างก็มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง “ (2558)ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของห้องบรรยายสรุปนักศึกษาปริญญาตรีสาขาวิทยบริการฯพบว่า เพศหญิงมีการพัฒนาสื่อระบบ ” สารสนเทศ มากกว่า เพศอื่นๆ

2) จากสมมติฐานการวิจัยนิสิตที่มีอายุ ต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก โดยผู้ที่มีอายุ 20-30 ปี มีการพัฒนา มากกว่าผู้ที่มีอายุ 31 – 40 ปี ตามลำดับ

3) จากสมมติฐานที่ 3 นิสิตที่มีการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา ต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า นิสิตมีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ผลโดยรวม จำแนกตามการเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยการเข้าเรียนต่อภาค น้อยกว่า 5 ครั้งมีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนมากที่สุด

4 จากสมมติฐานที่นิสิตที่มีวิธีการเรียน ต่างกัน มีการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ โดยรวม จำแนกตามวิธีการเรียน อยู่ในระดับมาก โดยเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ มีพัฒนาการมากที่สุด ร่วมสัมมนา และศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียนตามลำดับ

53. ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการนำกิจกรรมประจำชุดวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทยแบบมีปฏิสัมพันธ์โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะอย่างสม่ำเสมอ

2. การนำรูปแบบการกิจกรรมชุดรายวิชาวิชาอื่นๆโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไปใช้ใน ระบบของมหาวิทยาลัย ควรให้คะแนนเก็บ 40 % เพื่อจูงใจให้นักศึกษาทำงาน อันจะทำให้มี จุดมุ่งหมายในการศึกษาเนื้อหาชุดวิชา และได้เรียนรู้จากการทำงาน และการแก้ปัญหา

3. เพื่อให้ไม่เกิดปัญหาความไม่เสมอภาคกันระหว่างนิสิตที่ไม่สามารถเข้าถึงเครือข่าย อินเทอร์เน็ต และจำเป็นต้องส่งกิจกรรมรายวิชาทางไปรษณีย์ มหาวิทยาลัยควรให้นิสิตสามารถเลือก ลงทะเบียนเรียนได้เป็น 2 ระบบ ในชุดวิชาที่มีการเรียนการสอนแบบ e-learning กล่าวคือ นิสิตที่ ลงทะเบียนเรียนปกติ ส่งกิจกรรมทางไปรษณีย์ได้คะแนนเก็บร่วมกับในครอบครัว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าสนใจที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจนำ ผลการศึกษาในครั้ง นี้ไปต่อยอดเพื่อเป็นประเด็นการศึกษาในโอกาสครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างสื่อสารสนเทศที่สร้างโดย ผู้สอนกับสื่อสารสนเทศ ที่สร้างโดยผู้เรียน

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนิสิตที่เรียนรายวิชาสัมมนา ปัญหาการเมืองการปกครองของไทยกับรายวิชาอื่นๆโดยใช้สื่อสารสนเทศ

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

ข้อมูลทฤษฎีภูมิ

1) หนังสือตำรา

สามมิติ สุขบรรจง . การพัฒนาบทเรียนE-learning รายวิชา.(2554).หน้า 3

ทิตินา แคมมณี, ศาสตราจารย์รองศาสตราจารย์เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี

ประสิทธิภาพ.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:กรุงเทพฯ.(2555). หน้า 200

นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช. การวิจัยและพัฒนาเพื่อการปฏิรูปทั้งโรงเรียน.

กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (2544). หน้า80

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และทัศนีย์บุญเติม. “การสอนแบบ Research-Based Learning” ,

ใน แบบแผนและเครื่องมือ วิจัยทางการศึกษา.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2540).
หน้า 483-505.

มนตรา พงษ์นิล. (2560). การใช้สื่อสังคมออนไลน์และกระบวนการวิจัยในวิชาพะเยา

ศึกษา. หนังสือ รวมบทความสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการประจำปี

เกษมสันต์ สกุรัตน์. (2560). การพัฒนารูปแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเสมือนภายใต้

แนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการ
แก้ปัญหาของนิสิต ปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พนิดา ชาตยาภา. การพัฒนาการคิดวิจารณ์ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

โดยการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). 11(3), 119-131.

นางสาวจิตรลดา จิตรกุล,การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สื่อรูปธรรมเรื่อง

ปริมาตร ของนักศึกษา สาขาวิชาท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1ห้อง1วิทยาลัยเทคโนโลยี

พายัพ และบริหารธุรกิจ.(2559), หน้า 48-

อภิรดี สังข์พันธุ์ (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักเรียนระดับชั้น

ปวชปี. ที่ 2 โดยใช้สื่อการสอน PowerPoint. งานวิจัยในชั้นเรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์

พลฤทธิ์พล ชารี. (2556). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการเรียนรู้ใน

สถานศึกษา สหวิทยาเขตเวียงเรือคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. รายงาน
การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บุญชม ศรีสะอาด .การวิจัยเบื้องต้น7 พิมพ์ครั้งที่ .. กรุงเทพฯ.สุวีริยาสาส์น :(2545). หน้า

43

นิภา เมธาวิชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.(2543). หน้า 128

สงศรี ชมพวงค์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยนครศรีธรรมราช.(2547).หน้า 55

ประดินันท์ อูปรมัย,ทักษะการใช้สื่อการเรียนรู้.(2540).หน้า 176-177

สรียา ทับทัน ,วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2557

ปวิวรรต สมนึก เรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง“ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว” (2558).หน้า 9.

2) สื่อออนไลน์

วิชัย วงษ์ใหญ่, สื่อเสาหลักของการศึกษา 2561,(ออนไลน์), แหล่งที่มา : <http://www.curriculu>

กิดานันท์ มลิทอง, สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ [(ตอนที่2)Online], (6 กันยายน 2553, แหล่งที่มา <http://gotoknow.org/blog/kriang/382858>)

ไพศาล สุวรรณน้อย, สื่อการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา, [Online], แหล่งที่มา <http://ednet.kku.ac.th/~paisan/media/edmedia.doc> , (1 กันยายน 2553.)

ยงยุทธ ชมไชย,ประโยชน์และตัวอย่างของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร , [Online], แหล่งที่มา <https://sites.google.com/site/kruyutswb/prayochn-laea-tawxyang> , (11 กรกฎาคม 63.)

3) ภาษาอังกฤษ

Dejakupt, P & Yindeesuk, P. (2017). 7C skills instructor 4.0. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai).

Nielsen, Valerie Anne. (2001). The intergration of information technology into the elementary school curriculum : Focus on computer contact Teachers. Dissertation Abstracts international. 172-A

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ของนิสิตสาขาวิชา รัฐศาสตร์ โดยข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ ถือว่าเป็นความลับ ใช้เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้นและจะไม่ผลต่อการเรียนในวิชานี้

๒. แบบสอบถามประกอบด้วย ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.สถานภาพ บรรพชิต ชาย หญิง

๒.อายุ ๒๐-๓๐ ปี ๓๑-๔๐ ปี ๔๐ ปีขึ้นไป

๓. การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา น้อยกว่า ๕ ครั้ง ๕-๑๐ ครั้ง มากกว่า ๑๐ ครั้ง

๔. วิธีการเรียน ศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียน ฝึกปฏิบัติการ ร่วมสัมมนา ทำโครงการ

เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อื่นๆ (ระบุ).....

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ

คำชี้แจง ท่านโปรดพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศ ว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับใดโปรดใส่เครื่องหมาย √ลงในช่องใต้หมายเลขที่ระบุแทนระดับความพึงพอใจ

- ๕ = หมายถึง มีระดับความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด
 ๔ = หมายถึง มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก
 ๓ = หมายถึง มีระดับความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง
 ๒ = หมายถึง มีระดับความพึงพอใจในระดับ น้อย
 ๑ = หมายถึง มีระดับความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การใช้สื่อสารสนเทศในการพัฒนาการเรียนการสอนการเรียนรู้					
2	การส่งกิจกรรมผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม					
3	การใช้สื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจและสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้					
4	การใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายประกอบการสอน					
5	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการประกอบการเรียนการสอนการเรียนรู้					
ข้อ	ด้านรูปแบบและการนำเสนอ					
6	สื่อการสอนทันสมัย เหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา					
7	กิจกรรมส่วนใหญ่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้กับรายวิชาที่เรียน					
8	การทำกิจกรรมเป็นระยะๆ ทำให้สามารถศึกษาเอกสารประกอบการเรียนได้อย่างสม่ำเสมอมากขึ้น					
9	การใช้สื่อการเรียนการสอนมาใช้ได้อย่างสอดคล้องกับบทเรียนและกระบวนการเรียนการสอน					
10	ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการบรรยายอภิปรายเนื้อหา ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น					
ข้อ	ด้านพัฒนาการเรียนรู้อิสระ					
11	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้					

12	การทำกิจกรรมที่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้เรียนรู้สื่อสารสนเทศมากขึ้นเพื่อให้เกิดพัฒนา					
13	สื่อสามารถสร้างองค์ความรู้ให้เกิดความเข้าใจต่อการเรียนการสอน					
14	สื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้สามารถพัฒนาทักษะในด้านการเรียนรู้สื่อสารสนเทศต่างๆ ของผู้เรียนได้					
15	กิจกรรมที่ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

- ๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมจิต ขอนวงศ์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
- ๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอนงค์ วุวงศ์
ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
- ๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา จิรภัคพงศ์
ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

ภาคผนวก ค

หนังสือ ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยสงฆ์แพร่ โทร 0-54646585 ต่อ404

ที่ พิเศษ/2563

วันที่ 15 กันยายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดรสมจิต ขอนวงศ์.

เนื่องด้วย นายธนันท์ คุ่มถิ่นแก้ว อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ได้รับอนุมัติจากหน่วยวิจัยวิทยาเขตแพร่ ให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ตลอดถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยในเรื่องดังกล่าว เพื่อความเที่ยงตรงและความสมบูรณ์ของเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายธนันท์ คุ่มถิ่นแก้ว)

หัวหน้าโครงการ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยสงฆ์แพร่ โทร 0-54646585 ต่อ404

ที่ พิเศษ/2563

วันที่ 15 กันยายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอนงค์ วุวงศ์

เนื่องด้วย นายธนันท์ คุ่มถิ่นแก้ว อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ได้รับอนุมัติจากหน่วยวิจัยวิทยาเขตแพร่ ให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ตลอดถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยในเรื่องดังกล่าว เพื่อความเที่ยงตรง และความสมบูรณ์ของเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายธนันท์ คุ่มถิ่นแก้ว)

หัวหน้าโครงการ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยสงฆ์แพร่ โทร 0-54646585 ต่อ404

ที่ พิเศษ/2563

วันที่ 15 กันยายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา จิรภักคพงศ์

เนื่องด้วย นายธนนนท์ คุ่มถิ่นแก้ว อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ได้รับอนุมัติจากหน่วยวิจัยวิทยาเขตแพร่ ให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย โดยใช้สื่อสารสนเทศของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ตลอดถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยในเรื่องดังกล่าว เพื่อความเที่ยงตรง และความสมบูรณ์ของเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายธนนนท์ คุ่มถิ่นแก้ว)

หัวหน้าโครงการ

ภาคผนวก ง

การวิเคราะห์ด้วยดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence)

การวิจัย

เรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสารสนเทศรายวิชาสัมมนาปัญหาการเมืองการปกครองของไทย ของนิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ +1 หมายถึง เห็นด้วย 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ -1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมขอคะแนน (ΣR)	$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$	สรุปผล
	1	2	3			
ด้านเนื้อหาและระบบการเรียนการสอน						
1	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
ด้านรูปแบบและการนำเสนอ						
6	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
ด้านพัฒนาการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต						
11	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
(ค่า IOC 1 ถือว่า ดี ถ้าต่ำกว่า 0.67 ต้องปรับปรุงแก้ไข					1.0	ใช้ได้ทุกข้อ

ประวัติย่อผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล นายธนันท์ คุ้มถิ่นแก้ว
 อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
 สถานะ หัวหน้าโครงการ
- ชื่อ-สกุล พระอโณทัย อุ่นเรื่อน
 อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
 สถานะ ผู้ร่วมวิจัย
- ชื่อ-สกุล ดร.เขมิกา วริทธิ์วุฒิกุล
 อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
 สถานะ ผู้ร่วมวิจัย
- ชื่อ-สกุล นายกฤษณะ เชื้อสิงห์
 อาจารย์พิเศษ
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
 สถานะ ผู้ร่วมวิจัย